

UJ ÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM.

MEGJELENIK
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

1948 FEBRUÁR 5.
5708 SEVAT 25.

Összefogott a magyar zsidóság

Létrehozzák az „Önállósító Hitelszövetkezetet“

Hatalmas gyűlésen kiadták a jelszót: „2.000.000 forintot önmagunkért“

Az amerikai zsidóság továbbra is segít

Az új magyar zsidó életet dokumentálóan tett tanúságot Budapest zsidósága az „Önállósító Hitelszövetkezet“ elmúlt heti ankétjén.

A gyűlésen, — amelyet a „Magyarországi Izraeliták Országos Irodája“, az „Orthodox Izraeliták Központi Irodája, a „Magyar Cionista Szövetség“ és az „Országos Zsidó Segítő Bizottság“ hívott egybe, — a zsidóság bizonyítékát adta öntudatra ébredésének annak, hogy egymással sorsközösséget vállalva kívánják elindítani az alkotó munkát. A magyar zsidóság dolgozni kíván és segíteni akarja azt, aki munkájával a megújuló életben önmagáért, a közösségért helyet kér.

A budapesti zsidóság átfogó megmozdulásánál társadalmunk valamennyi rétege zsufolásig töltötte meg a Fürst Sándor-utcai kultúrtermet: a zsidó közélet tényezői, az anyagilag jobb sorsban élők, a segítséget váró dolgozni akarók, a családi otthon után vágyók voltak ott.

Elnöki megnyitó

BISSELLICHES MÓZES, a „AJDC. Gazdasági Ujjáépítési Tanács“ elnöke megnyitójában hangsúlyozta, hogy az összejevetel sorsfordulót jelent a magyar zsidóság életében, amelynek különösebb jelentő-

séget ad, hogy ezen a Joint ujjáépítési munkájának európai igazgatója, Aronovici Noel is megjelent.

Meleg szavakkal üdvözölte az amerikai vendégeket Mr. Jacobson igazgatót, valamint Mr. Berkowitst az AJDC. ujjáépítési osztályának ma-

„Minél több részjegyet“

STÜCKLER LAJOS, a „Magyar Izraeliták Országos Irodája“ elnöke hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy a zsidóság valamennyi hivatalos szerve hívta össze az ankétot és azon reményének adott kifejezést, hogy a zsidóság a legnagyobb lelkesedéssel támogatja az elindított akciót.

Visszatekintett a zsidóság közelmúlt életére arra, hogy a felszabadítás után az amerikai zsidóság nyújtott gazdasági segítség magyarországi hittestvérei életlehetőségéhez és ezért a sorsközösség vállalásért köszönetét fejezte ki.

Mint mondotta: az eddigi segítség az életünket biztosította, hogy a zsidóságot erkölcsi és fizikai életszerűséből feltámassza. Az ország ujjáépítésének tempójával párhuzamosan a zsidóság is talpraállt, lelkiileg önmagára talált és a külföldi zsidóság anyagi segítségével egymásután alkotta meg intézményeit és törekedett az új generáció életének

gyarországi képviselőjét, majd köszönetet mondott a magyar zsidóság vezetőinek, Stöckler Lajos, Káhn-Frankl Samu, Salamon Mihály és dr. Görög Frigyes elnököknek, akik a gyűlést összehívták és, akik mindannyian igaz munkásai a magyar zsidóság ügyének.

biztosítására. A magyar zsidóság kötele részét az ország ujjáépítéséből, jelenős mértékben hozzájárult az ország gazdasági helyzetének megerősítéséhez. Ma már leszögezhetjük, hogy a magyar zsidóság részéről teremt az államháztartás számára a segítség korszerűsége, az kell tenni a segítség új módjára, minél több egzisztenciát kell teremteni, hogy azok életképesek legyenek és az ország gazdasági vérkeringésébe kapcsolódjanak.

„Senki sem vonhatja ki magát“

KÁHÁN-FRANKL SAMU, az „Orthodox Izraeliták Központi Irodája“ elnöke örömmel üdvözölte, hogy az „Önállósító Hitelszövetkezet“ a megvalósítás stádiumába képtel, mert ennek megalakulása lehetővé teszi a hazai zsidóságnak a termelő munkába való bekapcsolódását és az önszerveződését.

Azon reményének adott kifejezést, hogy a magyar zsidóság minden rétege részt kíván venni az önszerveződésben és a vezetők elgondolása szerinti két

lődba, biztossítsák a zsidóság fennmaradását.

Ismertette az „Önállósító Hitelszövetkezet“ előkészítő munkáját, amelyet a Joint megbízottai már hosszú hónapok óta végeznek és most már a magyar zsidóságon a sor, hogy a maga részét vállalja. A Szövetkezet anyagi feladatainak egy részét a magyar zsidóságnak kell előteremteni és nem kétséges, hogy ez meg is történik. Ez az áldozatkészség mértéke határozza meg az amerikai hittestvérektől várható támogatást. Minél több részjegyet jegyez a magyar zsidóság, annál nagyobb lesz a külföldi támogatás. A magyar zsidóságnak, — amely a múltban már bizonyosságot tett áldozatkészségéről — most meg kell mutatnia, hogy igenis újból tud sorsközösséget vállalva résztvenni az építő munkában.

millió forintot feltétlenül összeadja. Bizonyossága ennek az, hogy az orthodox hitközösséghez tartozó tagok kis rétege egyetlen megbeszélésen százhetvenötezer forint részjegyzést ajánlott fel és további részt kérnek az áldozathozásból. Nem lesz az az orthodox hitközösségi tag, aki a jegyzésből kivonná magát és bizonyos, hogy így lesz a többi hitközösségekkel is, mert mindenkinek tudnia kell kötelességét.

Ára 1 forint

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

Minél több kisegyzetlencia megvalósítását tesszük lehetővé, annál erősebbé válik a magyar zsidóság és ez a megerősödés

„Mindenki felelős a másikért”

SALAMON MIHÁLY, a Magyar Zionista Szövetség elnöke rámutatott arra, hogy az európai, így a magyar zsidóság ügye újabb fordulóhoz jutott. Az európai, pontosabban a világi zürzavar közepette új országok konturjai bontakoznak ki. A világ vajdázása közben megszületett Palesztina, azonban nem tudja az összes európai zsidóság kérdését megoldani, tehát az itt maradó zsidóság, nekünk kell maradnia és nem vonhatják ki magukat a kollektív munka alól. A zsidóság régóta hirdeti, hogy önszorgára kell helyezkednünk, az elmúlt idők minden tragédiájából külön-külön meg kellett tanulnunk, hogy a zsidóság minden egyes tagja felelős a másikért és olyan sokat vesztettünk, hogy már nem

kivétel nélkül mindenkinek érdeke. Új életet kell teremtenünk és mi új életet fogunk teremteni.

vesztettünk többet. Ha a múlt fájdalmas eseményeiből levonjuk a következtetést, úgy meg is határoztuk utunkat: mindnyájunknak segítenünk kell egymáson, egymás talpraállítása, az elesett zsidóságon.

Az amerikai Joint, amely eddig is segített, most olyan lehetőséget adott kezünkbe, amelyet nem élni önmagunk elleni bűn volna. Az amerikai zsidóság most tőlünk várja a kezdeményezést, tőlünk várja egy kis tökének összegyűjtését. Itt van az alkalom talpraállásunkhoz és ha ezzel nem élünk, kimondják felettünk az ítéletet: megmérített a magyar zsidóság és könnyűnek találta. A magyar zsidóságnak most méltónak kell lenni önmagához és a világ zsidóságához.

„Nemcsak kérni, hanem adni is tudunk”

Dr. GÖRÖG FRIGYES, az „Országos Zsidó Segítő Bizottság” elnöke megemlékezett az 1945. évi január 30-án felállított első Joint konyháiról, amellyel a segítség megindult. A segítségnek különböző fázisai voltak: az 1945/46-os év az életmentés, az 1947-es az életbentartás ideje volt és az 1948. esztendőnek a talpraállás idejének kell lennie. Át kell térnünk a konstruktív tevékenységre, de emellett az öregeket, a betegeket és gyermekeket továbbra is el kell látni.

A magyar zsidóság az 1938-ik évtől nemcsak önjerejéből tartotta el szociális intézményeit

„Nemcsak szavakat, hanem — tetteket”

ARANOVICI NOEL, az AJDC. az újjáépítési munka központi vezetője megállapította, hogy az amerikai kiküldöttek, akik a zsidóság talpraállítását tűzték ki feladatuk, a magyarországi gazdasági tényezőknél teljes megértésre találtak és hiszi, hogy Magyarország nem lesz az az egyetlen sziget Európában, amelynek zsidósága nem kívánná a gazdasági önszervezését. Mert nem lehetséges produktív munka, ha nem akar mindenki önmagát segíteni. A magyar zsidóságnak most kezdeményezőnek kell

lennie, sorsközösséget kell vállalnia önmagával. Hogy ez a készség nem hiányzik, bizonyítja a mai anket. Mindenki kivétel nélkül helyt kell állnia és ha a magyar zsidóság, vezetőivel együtt teljesíti kötelességét, úgy az amerikai zsidóság — éppen úgy, mint más országokban — segítségért fog színi.

A magyar zsidóság önmagát segíteni akarásának azonban nemcsak szavakban, hanem tettekben kell megvalósulnia és hiszem, hogy így is fog történni.

„A Joint segíteni fog”

JACOBSON IZRAEL, AJDC. igazgató hangsúlyozta, hogy a magyarországi Joint és a magyarországi zsidóság együttműködése ma fontos állomáshoz érkezett, mert megtörtént a második lépés a hitelszövetkezet létrehozására. A Szövetkezet célja a magyar zsidóság önszervezését lehetővé tenni. Kölcsönöket nyújt kisiparosoknak, kiskereskedőknek, értelmiséghez tartozóknak, valamint ön-

állósulni akaró egyéneknél. Ezenkívül célja, hogy az önszervezésre kerülő, valamint az újonnan létesítendő szövetkezeteket támogassa. A Joint segíteni fog, hogy a szövetkezet működjön, de a megalakításának feladata a magyar zsidóságra hárul. Hiszi, hogy a magyar zsidóság teljesíti feladatát és így remélhető, hogy az amerikai zsidóság is segítségére lesz.

„Virágzó lesz”

BERKOWITZ ARON, az AJDC. újjáépítési osztályának magyarországi képviselője magyar nyelven mondott beszédében üdvözölte az ankétot, amelyben a magyar zsidóság életkörülményének demonstrációját látja. Ugy ez, mint az eddig végzett munka, — mint mondotta, — bizonyítja annak, hogy az Önállósító Hitelszövetkezet megvalósul és virágolni fog. El kell érni a most kitűzött célt, amelyet, ha elérnek, jövel a szélesebb alapokra fektetett munka és így remélhető az AJDC. támogatása.

„Hasznos befektetés is”

PROPPER SÁNDOR, az O. Sz. H. és a Szövetkezeti Tanács nevében üdvözölte az „Önállósító Hitelszövetkezet” létrehozatalát. Mint mondotta: az országban már ezer ilyen szövetkezet működik és virágzik. Nem kétséges, hogy a zsidóság is életképesen építi ki szövetkezetét. Éppen ezért a zsidóság részére ez a jegyzés nem

csak áldozat, hanem az értékeseken kívül hasznos befektetés is. Aki dolgozni tud, annak meg kell adni a munka lehetőségét.

„2,000.000 forintot önmagunkért”

Megható volt azoknak a közönség sorában ülőknek felhívásai, akik a Joint eddig működött egyszervezési osztályától már kölcsönöket kaptak és akik tanúságot tettek arról, hogy ezzel a segítséggel miként vált lehetővé új életük megalapozása.

Számos felszólalás után Biskálly László elnök indítványozta, hogy az ankét üdvözlő táviratban köszöntsék az amerikai AJDC. központot, valamint annak európai igazgatóját Schwartz Jác. Rónai Sándor az önkormányzati miniszter és Vas Zoltán, a Gázellátási Főtanács főtitkárát, majd a gyűlés az alábbi határozatot egyhangú ellkesedéssel fogadja el:

„A magyarországi zsidóság egységesen és közös akarattal támogatni kívánja a most életre keltt Önállósító Hitelszövetkezetet, melynek munkáját mind a hazai zsidóság, mind pedig az ország általános gazdasági érdekei szempontjából szükségesnek és hasznosnak ítéli.

Ennélfogva a magyar zsidó társadalom erkölcsi kötelességének tekinti, hogy szövetkezeti részjegyek jegyzése után a maga erejéből kétfélmillió forint részjegytől bocsásson a szövetkezet rendelkezésére...

Adjuk ki tehát a jelszót: „2,000.000 forintot önmagunkért.”

JÁK SÁNDOR

A KEREN KAYEMETH ÉS KEREN HAJESZOD
február 8-án és 15-én, vasárnap délelőtt
11 órakor a nagy érdeklődésre való tekintettel
újából megismétli Palesztina-i hangosfilm-
jelnek előadását a Décsi-filmszínházban.
Jegyelővétel a Décsi mozi pénztáránál.
Gondoskodjék előre jegyeiről!

5x6 méret

3 órán belül

IGAZOLVÁNYKÉP

3 darab

10 Ft

FOTO PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Dr. Joe Schwartz ismét Budapesten

Dr. Joe Schwartz, a Joint európai elnöke ismét Budapestre érkezett. A magyarországi zsidóság, mint minden alkalommal, ezúttal is meleg szeretettel köszönti igaz barátját, aki a legsúlyosabb időkben állt melléje és azóta is mellette áll a segítség

nagy művének lelkes irányításával. Dr. Joe Schwartz illartózkodása alatt bizonyára sorra fogja látogatni a zsidó intézményeket, hogy meggyőződést szerezzen fejlődésük és megerősödésük további folyamatáról.

A Zsidó Világkongresszus közbelépése Vajta Ferenc ügyében

A Zsidó Világkongresszus Politikai Osztályának — New York, tudomására jutott, hogy az USA hatóságainak, de a magyar diplomáciai képviselőnek sincsenek elegendő bizonyítékai Vajta Ferenc, a hírhedt magyar háborús bűnös ellen, aki nemrég az Egyesült Államokba került. Ezért a Zsidó Világkongresszus Politikai Osztálya, továbbá az Institute of Jewish Affairs, amely ezen intézmények dokumentációs szerve, az USA Bevándorlási és Leteleltetési Hivatala elé megfelelő bizonyítási anyagot terjesztett be. Bemutatta a magyar há-

borus főbűnösök névsorát, amelyen Vajta Ferenc szerepel, bemutatott továbbá két újságcikket, amelyeket Vajta 1944-ben írt és amelyekben a Szövetségesek ellen és a zsidóság ellen is izgatott. Bemutatta az „Ország” és az „Új Magyarország” c. lapokban megjelent más, hasonló tartalmu cikkeket is. A Zsidó Világkongresszus ezek alapján reméli, hogy ezt a gonosztevőt nemcsak kiutasítják az Egyesült Államokból, hanem hivatalosan ki is adják a magyar hatóságoknak, hogy bíróság elé legyen állítható.

Ki csoda Ilja Ehrenburg...?

Mit tett Ilja Ehrenburg, a nagy szovjetíró az elmúlt háborúban? Többek között erre a kérdésre is feleletet nyújt az az irodalmi est, amelyet a szovjet-zsidó kulturakapcsolatok ápoló bizottság rendez február 7-én, szombat este 6 órakor a Fürst S. u. 21/b. sz. kulturteremben. Az Ehrenburg-írások leghívatottabb magyar átlutatója Lányi Sarolta író előadása világítja meg a világhírű szovjet publicista és költő, a szovjet-zsidóság reprezentánsának egyéniségét.

Palotai Erzsébet és Demény Éva szavalművésznők Ehren-

burg műveiből mutatnak be részleteket.

A nagy érdeklődéssel várt előadást dr. Kardos László min. tanácsos, a bizottság elnökének megnyitója vezeti be. Záróként mond Vihar Béla, a bizottság főtitkára.

— Dr. Benedek László előadása. A Pesti Izr. Hittközség Szabadegyletemének előadás-sorozatában, február 5-én, csütörtökön este 7 órakor dr. Benedek László: „A zsidóság szerepe az orvos tudomány fejlődésében” címmel tart előadást. Bevezető beszéde dr. Végházi István mond az V. ker. Csáky-utcai Templomkörzet képviselőjében. (VII. Síp-utca 12. II. 33.) Az előadás látogatása díjtalan.

Egy mozgalmi füzet margójára

(Levél a szerkesztőhöz)

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Nagyon kérem sziveskedjék az Új Élet-ben a Hasomér Ha-cair legutóbbi kiadványával kapcsolatos néhány megállapítástom leközlönni.

Mostanában nagyon gyakori az a kissé romantikus műfaj, mely lizetletreméltó célok, vagy szándékok érdekében ellenállási érdemekre hivatkozik és a türelmes papíros szívesen is látja — három esztendő távlatában — az efajta riportokat. Mégsem volna azonban jó az összes ellenállási hősöket megszámlálni. Talán többen lennének, mint valaha az üldözöttek!

A távoli példák iránt tisztelttel viselkedem s éppen ezért minden kritika nélkül meghajtom előttük az elismerés zászlaját. Közelitények ismeretében viszont néha lázadzik bennem az igazságérzet s éppen ezért szeretném, ha a propaganda-füzetek megmaradnának a lávoleső példaként. Azt sehogys sem szeretem, ha a pesti gettó megmentéséről olyan tudósítók számolnak be, akik nem voltak jelen. Akkor kezdek egyébként lázadni, mikor az említett füzet a mi gettónk „drótkerítését” idézte. Ilyen soha nem létezett, hiszen emelvényasságú deszkapálinka zárt akkor el bennünket a külvilágtól. A mozgalmi tudósító nyilván csak álmában jár mifelénk. Mi viszont a pártunkon belül voltunk és a borzalmonkon is belül. Nem volt víziunk s mégis égő házakat kellett oltanunk. Nem volt kötszerünk, de sebesülteket kellett a szükségkórházakban ellátni. A mi szemünk láttára nyíltak az nyilasok és még jól emlékszünk az utcákon fekvő halottakra, mert tanúi vagyunk a rémségeknek!

Mikor körülzárták a gettót, a kiválasztott bizonyára sokat aggodtak értünk ott a követségek árnyékában és a vöröskeresztes élelmiszer-raktárakban. Hátasak is vagyunk aggodalmukért és nagyrabecsüljük minden fáradozásukat, amikor hamis papírokat gyártottak és áruhát viseltek. Hisszük, hogy rajtuk is szerelek volna segíteni, de közben azt a kis történelmi igazságot mégsem szabad lefektetni.

A gettó végleges lezárása előtt a kiválasztott valóban nekünk is hoztak még élelmiszert azokból a közös készletekből, amelyeknek védett helyen való őrzetere vállalkoztak. Később azonban bizony már csak a sárga csillogót viselő gettózsidók kilin-

cselek náluk élelemért. Azok, akik éhezve testvéreik könyörgésére vállalták a kijárást minden veszedelmét és bizony elég sokan pusztultak el közülük, hiszen gyilkolt az ostromtűz és fegyverrel jártak a nyilas pri-békek. Akik mégis túlélték ezt a sok veszedelmet, azóta halgatnak, holott sok mindenről tudnának beszélni. Arról is, hogy ezekben a védett raktárakban voltak jószándékú emberek, de bizony akadnak olyanok is, akik nem szívesen látták az éhező gettó küldönceit. Akiknek fontosabb volt a maguk biztonsága...

Minden elismerés illik meg azokat az ellenálló ifjakat, akik akkor hamis papírokkal és áruhátban jártak a várost. Kár, hogy mifelénk nem jártak. A gettó megmentőit jól ismerjük. Nem ők voltak azok. Éppen ezért a mozgalmi füzet néhány megérettéssel szolgál azokon a helyeken, ahol némi költői szabadsággal a gettó-palánkon belüli helyezi ezeknek az ellenállóknak működését. Utóbb még kiderülhet, hogy nem is pártszorgalmas nyilasok, vagy SS katonák áldozatai voltak az agyonlőtt gettózsidók. Nem is gondoltuk volna, hogy azok mind áruhát viseltek csak és burkolt ellenállók voltak. A papíros türelmes, de sajnos ezek a színes történetek nem támasztják fel a szegény áldozatokat.

Mi kegyelettel emlékszünk meg minden áldozatról. Valamennyien a mi hősi halottaink, de adassék ugyanakkor tisztelet a pesti gettó névtelen hőseinek is. Az éhségtől legyengült agognak, akik mégis koudérokban szállították a népkonyhák kosztját a többi inségeshez. Anyáknak, akik körmükkel szabadították ki a romok közé szorult gyermekeket. Emlékezzünk hős orvosokra és ápolókra. Sárgacsillagos mentőkre, tüzoltókra és a gettó zsidó rendőreire. Mindazokra, akik akkor a nyilasok puskacsöve előtt álltak és életük árán ezer veszedelemmel szálltak szembe. Akikről halgat a mozgalmi krónika....

Élnék a tanuk és lázong az igazságot!

Ezt kellett elmondanom s kérem, hogy az Új Élet adjon levelemnek nyilvánosságot.

Budapest, 1948 február 1.

Hálás köszönettel:
Kaufmann Sándor s. k.

**TARTSON LÉPÉS A VILÁGIRODALOMMAL!
IRATKOZZÉK BE**

Dr. LANGER NORBERT
ÖTNYELVŰ KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBA

58

ANDRÁSSY-UT

Belratkozás naponta. Bármikor cserélhető!

ELŐFIZETÉSI DÍJ CSAK HETI 2.50

Glosszák a hétről

TIZENÖT ÉVE ELŐTT, 1933 január végén került Hitler a Német Birodalom kancellári székébe és ezzel hatalomhoz jutott minden idők egyik leg-szörnyűbb antiszemita mozgalma.

Hogy mi történt már a hatalomrajutás utáni napokban, arról érdekes képet fest Messersmíth, akkori berlini amerikai főkonzulnak a washingtoni State Department-hoz intézett jelentése a német fővárosban terjedőkedő amerikai állampolgárok izgatottságáról. Szó szerint közöljük a jelentés néhány részletét:

Leon Jaffe bosztoni lakost 6 náciuniformisós férfi „átkozott zsidó” kiáltásokkal véresre verte a Lehrnitz- és a Bismarck-Strasse sarkán.

Henry H. Sutter newyorki lakost 15 hitlerista véresre verte a Barbarossa-Platzon.

Nathaniel S. Wolff rochesteri lakost 6 nemzeti szocialista elbűrcollá lakásából. Másik házba vitték, ott össze-vissza verték, majd átáratattak vele egy szót, amely szerint másnap este elhagyja Berlint.

Edwin Pranden Dakin hantabur lakost 5 náci megrohanta a lakásában. Alaposan összeverték, majd megölték, hogy nem az az ember, akit kerestek.

Salamon Friedmann-t, a Potsdamer-Platzon náciak dorongokkal össze-vissza ütötték. Louis Bermann-t, 4 nemzeti szocialista az utcán megrohant. Telepérték, közben pedig elvették 285 dollár tartalmú pénztárcáját.

Julian Fuchs elmondta, hogy 11 SA-közeg jött az egyik étterembe és kivitte őt a WC-be. Amikor kiderült, hogy zsidó, összeverték.

Ez volt a helyzet már néhány nappal Hitler 1933 január-végi uralomra kerülése után. A berlini amerikai főkonzul azt is jelentette, hogy eredménytelenül intervenált a berlini rendőrfőnökségen, hiszen az nem egyéb, mint a nemzeti szocialista párt egyik szerve.

Igy kezdődött a Harmadik Birodalom zsidóellenes politikája. Hogy miképp végződött és miképp írtott ki 6 millió zsidót, azt mindenki tudja.

*

PALESZTINÁBAN ÉS BIRODZSÁNÁBAN a zsidó telepések behoztatására és a legnehezebb testi munkára is alkalmosak.

Most újabb területen produkáltak ilyenirányú bizonyítékokat a zsidók.

A Lengyelországhoz csatolt Alsó-Szilézia zsidó kollektív formájain olyan agráreredményeket sikerült felmutatni, amelyek messze túlhaladtak a lengyel mezőgazdaság átlagos nívóján!

*

NEM IS TENNÉ SZÓVA AZ EMBER, ha nem volna olyan bántó, olyan kiesínyes. Semmi az egész. Csupán egy filmről van szó, mely nagy sikerrel fut a körüli premiezmódban. A címe: Az óra körbejár. Tartalma: A náciállami bíróság, hogy a legfőbb bűnöst elfogja, szökni hagyja kisebb munkatársát. Természetesen a szökevényi nyomon követi a detektív, s várja, hogy főnöke nyomára vessen. Leírhatatlanul izgalmas kalandok közben szorul a hurok a bűnös körül. Szemben ül vele a detektív a társaságban, s faggatja a gyanuba vett, aki azonban sima, mint a kő, nem ugrik be neki. A detektív a németeket dícséri előtte. A híres művészeket, tudósokat, Wagner, Marxot. Mire a náci elszólja magát: Marx nem volt német. Marx zsidó volt.

A detektív törli a fejét, vajon gyanuja helyes-e? S másnap hajnalban rájön pihent aggyal, hogy a gyanúsított elszökté magát. Aki Marxra azt mondja, hogy az nem német, hanem zsidó, az csak náci lehet. Ez a film fordulópontja, ettől kezdve már csak a leleplezés izgalmas jelenetei vannak hátra.

A prolongált film második felében ezt a sorsdöntő két jelenetet hiába keresné a néző — kivágták. Marx tehát — nem zsidó?

*

KALLAI GYULÁNAK most megjelent könyvében: A magyar függetlenségi mozgalom (1936—1945) című munkában olvassuk: „Horthy és rendszere mindvégig búske volt arra, hogy a fasisztus bölesője nem Berlinben, vagy Rómában, hanem Szegeden ringott. Horthy, a magyar ellenforradalom vezetője maga Hitler is tanítómesterének tekintette s bőlérbeskáját mindig nagy tiszteltetben tartotta. Amikor 1932-ben az akkor felburjánzó nyilas sörredék egy csoportja küldöttségben járt Hitlernél, s a müncheni Barna-Ház bejárata fölött elolvasták a náci-mozgalom jel-szavát: „Deutschland, erwache!”

(Ébredj, Németország!), Hitler elismerőleg jelentette ki:

— Az „Ébredj” szöve és fogalom használatát Önöktől tanultam!

...A nyilas lapok teljes joggal írták a háború kitörésekor: A szegedi gondolatától egyenes át vezet a nyilas mozgalomhoz.”

Kállai Gyula könyve tehát rámutat arra a kétes „dicsőségre” — ami a fasisztáknak ugyan dicsőség volt, de számunkra szégyen — szégyene — hogy az „Ébredés”-t nálunk vette át a hitlerizmus, hiszen az Ébredő Magyarok Egyesülete jóval megelőzte a Nemzeti Szocialista Német Munkáspártot.

*

JOSEF GREINER, aki annak idején Bécsben a fiatal Hitler barátai köréhez tartozott, Das Ende des Hitler-Mythos című Zürichben megjelent könyvében rámutat arra, hogy két „náci” is hozzájárult a későbbi „Führer” zsidóellenességének kialakulásához.

Hitler minden nő közül legjobban talán Geliy Raubal-hoz, feltételezték, Angelának leányához vonzódott. A leány is bizonyos rokonszenvet érzett „Alf”-nak becézett nagybátyja iránt, később azonban egy zsidó orvosnőhöz fordult szeretői és elhagyta Hitlerét. A nő egy napon halva találák és szinte bizonyossá vették, hogy a feltételezett Hitler lőtte agyon, bár hivatalosan öngyilkosságot mutatnak ki.

A másik nő, aki zavarokat okozott Hitler életében, egy bécsi zenekadémiai növendék volt. A bukott festő (Hitler indokolatlanul megbukott a bécsi Képzőművészeti Akadémia felvételi vizsgáján) rajongott a nőért, de ez senmi rokonszenvet sem érzett iránta. Egyszer aztán megtudta, hogy a leány azért „dobta”, mert egy zsidó férfit menyaszonja lett.

Hitler mindkét ifjúkori szereelménél szerepet játszott tehát egy-egy zsidó férfi. Nem kell a lélektan buvárának lenni, hogy megértsük: mit jelent az ilyen rivális-probléma és milyen kihatása van az élet más területeire is.

*

HARMINEGY ZSIDÓ TEMETŐT dantak fel a felszabadulás óta Csehszlovákiában.

A Dnesek című lap ezzel kapcsolatosan a következőket írja: „Csehszlovákia új állami berendezése óta a vandálistus 31 esztét történet zsidó temetőiben. Ez azt bizonyítja, hogy még mindig meglehetősen nagy fasiszta érzület uralkodik a ha-

kosság körében. Csehország és Morvaország zsidó hitközségei kérték a kormányt, hogy tegyen sürgős intézkedéseket az zsidó temetők további profanizálásának megakadályozására.”

*

AZ „ISRAELITISCHES WOCHENBLATT” írja, hogy a Lengyel Kommunista Párt felhívta zsidó szekcióját, rendezzen egész Lengyelországban ünnepi gyűléseket az önálló Zsidó Állam keletkezésének méltatására.

A Lengyel Kommunista Párt körlevele hangsúlyozza, hogy az önálló Zsidó Állam megszervezése elsősorban a Szovjetunió, Lengyelország és a népi demokráciák akaratának köszönhető. A népi demokráciák biztosítani akarják a zsidó nép demokráciájának és szabadságának megteremtését is.

Walter és dr. Gál

ny. detektív főfelügyelő. Műve rendőrfelügyelő magánnyomozó irodája. detektív szakmájával nyomoz, megfigyel, kassab Lajos-utca 4. Telefon: 188-085.

Szentesi Chevra Kadisa

Felhívás a Szentesről elszármazottakhoz!

A munkaszolgálatban és deportációban mártírumot szenvedett Testvéreink

emlékére a temetőnkben felállítandó emlékművet

a kora tavasszal fogunk felállítani. A munkálat olyan előre haladt állapothoz van, hogy már a nevek védelmére kerül a sor.

Felhívjuk tehát mindazokat, akik elvezetett hozzátartozók, vagy barátok neveit emlékművünkön kívánják megörökíttetni — minthogy hiteles névsor nem áll rendelkezésünkre, mivel a háború alatt elhaláloztak — azok neveit se veszedjenek ki a február hó 10-ig velünk küldni, mivel később már nem lesz módunkban az esetleges mulasztást pótolni.

SINKÓ IGNÁC elnök.

Felhívás

NYIRCSABOLYI IZR. HITKÖZSÉG a deportáltak emlékeztető emlékművet állít.

Felhívjuk mindazokat, akik Nyircsabolynál elhunyt hozzátartozók neveit megemlékezésük kedvéért, hogy azt március február 20-ig bejelenteni szíveskedjenek.

SCHWARTZ SANDOR Nyircsabolj.

A Magyar Cionista Szövetség Ányaegyesületi és Országos Választmányi ülése

Január 1-én tartotta a Magyar Cionista Szövetség hosszú idő után újból, országos választmányi ülését. Ezen, sajnálatos módon nem volt hivatalos a zsidó sajtó képviselője, hogy tájékoztassa a zsidó ügyek iránt élénken érdeklődő magyarországi tömegeket a Magyar Cionista Szövetség politikai, társadalmi, kulturális és szociális működéséről. Nyilván ezt a mulasztást akarja pótolni a Magyar Cionista Szövetségnek a napokban megjelent Tag-értesítője, amely Dénes Béla dr., a szövetség társelnökének különös szerkesztésében közöl érdekes híreket Erec Jisraeltől és ad részletes beszámolót a Magyar Cionista Szövetség választmányi üléséről. A választmányi ülésen az ország minden részéből is nagyszámúban vettek részt kiküldöttek, akiket Salamon Mihály, a Magyar Cionista Szövetség elnöke üdvözölt. A titkári jelentés ismertette a szövetség működését és büszkén állapította meg, hogy az ifjúsági mozgalmak működése „lényegesen kedvezőbb képet mutat, mint a felnőtteké.” A választmányi ülésen kerekasztalban dr. Szöngyi Géza, a Szociális magyarországi képviselője adott érdekes és részletes beszámolót az Erec Jisrael-i helyzetről és a cionista világszervezet munkájáról. Rámutatott a napsajtónak szenzációt hajszáló tüzésaira, a Zsidó Államra vonatkozó hírekkel kapcsolatban. Megvilágította azt a megdöbbentően erkölestelen politikát, amelyet az angol kormány tanúsít a zsidó néppel szemben és kifejtette, hogy „a békés építőmunka előmozdítására nem elegendő a Jisro erőfeszítése, hanem szükséges az egész világ zsidóságának és a cionizmusnak maradéktalan összefogása és áldozatkészsége — tartoznak bármely pártból is. En, mint cionista, folytatta, hetykeszem, hogy a cionizmusban pártok működnek, azonban vannak olyan helyzetek, amikor mindennemű pártérdeket

bizonyos időre félre kell tenni.”

Salamon Mihály, a szövetség elnöke, a magyarországi cionizmus helyzetéről és működéséről számolt be tárgyalagos hangon. Foglalkozott a Pesti Izr. Hittközség ellen folytatott választási harc ügyével és kifejtette, hogy a cionizmus felelős vezetői legfőképpen propagandistikus célból határoztak el a hittközség ellen a választási küzdelmet, „mert ezzel a cionizmus számára nagy tömegeket akartak megnyerni és beszervezni. Amikor ezt a harcot elkezdtük, — mondotta az elnök — nem láttuk előre, hogy egyéb kihatásai lehetnek. Azóta másképp látjuk a helyzetet és a Magyar Cionista Szövetség vezetősége arra az elhatározásra jutott, hogy békés megengedés útján is van mód a cionizmus követeléseinek érvényesítésére. Eppen ezért mindent el fogunk követni, hogy békés megállapodás létesüljön a Pesti Izr. Hittközség és a Szövetség között, ami által megkezdődhetik konstruktív munkák.”

A beszámolókat követő vita folyamán a hozzászólók nagy többsége lelkes helyesléssel üdvözölte a zsidó egység megteremtését kereső elnöki bejelentéseket. Ebben a felelősségteljes hangulatban dicsőnősen hatott, hogy akadnak még mindig olyan felszólalók, akik a — ha kissé megkesztett is, de végre — felismert igazi zsidó érdekek megnyilatkoztatása ellenére továbbra is az oktatandó és meggondolatható elkezdték egyenlenséget és testvéri harc folytatását követelik. Ezek a felszólalások rávilágítottak arra, hogy milyen tényezők robbantották szét felelőtlenül — nem törődve a tényekkel és a valóság pozitív zsidó eredményeivel — a felszabadulás óta áldásosan működő zsidó egységet.

A jelenlévő választmányi ülés a határozati javaslatok elfogadása után a Hittközség elnökével ért véget.

D. A.

30.000 zsidót hajlandó befogadni Hollandia Szurinámába

A new-yorki Aufbau írja, hogy dr. I. N. Steinberg, az ismert író és a Freeland League vezetője egy new-yorki sajtókonferencián beszámolt Szurinámában tett látogatásáról. Közzölte, hogy Hollandi-Guayana parlamentje elfogadta a Freeland League javaslatát és hajlandó 30.000 zsidót befogadni. A zsidóknak nem kell szétszórtnak élni, hanem autonóm körzetet alkothatnak. Szurinám, egyébként civilizált ország. Paramaribó jól szervezett város képet mutatja. A hőmérséklet ritkán lépi túl a 30 Fahrenheit fokot és az éghajlat egészséges, mint Miami-Beachban. A 17. és 18. században már sok zsidó élt Szurinámában. Ezeknek egyrésze később New-Yorkba vándorolt.

★

Eddig szót a new-yorki Aufbau hirt Szurinámáról. Ehhez még hozzátehetjük a következőket: Szurinám a zsidóság történetében nemcsak napjainkban kap érdekes — és ha igaz a hír a nagyszámú menekültek befogadásáról — fontos szerepet, hanem már a középkor végén, a zsidóknak Spanyolországhól való kiűzetése utánól kezdve volt nagy jelentősége. Szurinám ugyanis Hollandia gyarmata volt. A hollandok jóindulattal fogadták azokat a zsidókat, akik itt akartak letelepedni. A spanyolokkal ellentétben, teljes emberi és állampolgári jogokat és szabadságot biztosítottak a részükre, úgyhogy az itt letelepedett zsidóság csakhamar szépen fejlődő és meg lehetőségen gazdag közösséget alkotott, amelynek teljes politikai, gazdasági és kulturális autonómiája volt. Ezt az autonómiát és ezt az állampolgári egyenlőséget az angol helytartó is elismerte, amikor Szurinám átmenetileg angol megszállás alá került. A helytartó hivatalos nyilatkozatban szögezte le, hogy „a zsidó embernek ugyanolyan jogai vannak, mint az angol embernek”. Ez a megállapítás a zsidóság első és teljes emancipációját jelentette a világon abban az időben és helynyugodott abba, hogy a zsidó lakosságot nem lehet úgy kezelni, mint Szurinám szívesbőrű, gyarmati ben-szülötteit.

Szurinám évszázadokon keresztül elkerülte a zsidó tömegek figyelmét. Az ottlévő zsidóság egyrésze, később

Amerikában telepedett le. Amikor cári kezdeményezésekre véres pogromok törtek meg a szláv országok zsidó tömegeit, néhány ezer lengyel zsidó hosszas kalandok után Szurinámában telepedett le. Az új telepesek nagy lendületet adtak a zsidóság életének. A spanyol zsidóság maradványai ugyan is lassanként engedményeket lettek zsidóságukból, mert a nagy távolság a zsidó kulturális központoktól csökkentette számuk a zsidó öntudatot és érését. A lengyel zsidók új vallásos szellemet, a zsidó kultúrának új termékeit hozták magukkal Szurinámába. Jiddis nyelvű lapot indítottak „Riadó” (Törpe” címen. Az ő kezdeményezésükre Szurinám zsidósága bekapcsolódott az egyetemes zsidóság vérkeringésébe. Jelenleg anyagi támogatást nyújtottak a Palesztina mozgalomnak, a háború után pedig mindent elkövettek, hogy új házához, megélhetéshez és nyugodt élethez juttassák a még mindig táborokban élő zsidó menekülteket. A szurinami zsidó autonómia az idők folyamán valóságos kis államná fejlődött, amelynek szava és súlya van Szurinámában. Ezért tudta elérni a holland fennhatóság alatt álló Szurinámában, hogy megnyissa kapuit 30.000 zsidó előtt, akik amint a szurinami színes lakossághoz illezték felvilágosító beszédben meggyarazták, az új zsidó telepesek kulturát, munkakészséget hoznak a még mindig meglehetősen alacsony kulturális fokon élő Szurinámába s rövid időn belül a haladás és fejlődés útjára fogják majd vezetni.

GERVAI SÁNDOR

Fegyvernek és környéke

deportálásában és munkaszolgálatban
munkatársait halt az emlékeire emléktáblát

emléktáblát állítunk fel,

akiknek neveit meg fogjuk öröklöteni. Fekszik Magyarországi területén és külföldön élő hitveseivel, akik szellemi és anyagi támogatást nyújtottak nekik, akiket a magyarországi deportálás után a Fegyverneki Izraeli Hittközség elnöke.

Gyermekágy, bicikli, babakocsi, játék, áru, vendégszoba VICA-nál fogadható. Nagyműveltségű VICA-utca 50. Király-utca sarkán.

Finom szövetek szaküzlete:
RÓZSA LÁSZLÓ BUDAPEST
IV., PETŐFI SÁNDOR-UTCA 16
TELEFONSZÁM: 184-102
Külföldi szövetek kaphatók.

Varsó vádol?

Nagy érdeklődéssel mentünk el a „Varsó vádol” című kiállításra. Azt hittük, hogy ez a kiállítás bemutatja majd Budapest népének, hogy a német megszállók, milyen kegyetlenül pusztították és rombolták le Varsó legszebb utcáit és milyen felháborító gonosszággal tették a földdel egyenlővé a gettónak kijelölt városnegyedét? Csodálkozással kell megállapítanunk, hogy a nagy tragédiából ez a kiállítás vajmi keveset ad vissza. Egyetlen fénykép figyelmeztet arra, hogy mit műveltek Hitler banditái Varsóban s vagy három felvétel jelzi, hogy az SS-ek nem a lengyel nép érdekében fejtették ki „áldásos tevékenységüket”. Lengyelországban és különösképpen Varsóban. Arról pedig, hogy a varsói gettó hogyan harcolt, hogyan temetkezett véres küzdelmek után a piros téglatenger alá, semmi jel, semmi dokumentum nincs. Csodálkozunk, nagyon csodálkozunk, hogy a kiállítás rendezőinek szemében a varsói gettó alig néhány évvel a dicsőséges harcok után soha nem létezett legendává várt, amelyet annyira lebecsülnek, hogy még arra sem tartják érdemesnek, hogy néhány képpel megemlékezzenek róla. Ez a kiállítás senkit sem vádol, inkább elősegíti a fasiszták gazságairól való megfélemlítést.

... és ujjaépt

Annál kellemesebb benyomást keltettek és csodálatot váltottak ki bennünk azok a képek, amelyek a demokratikus Lengyelország ujjaépitését mutatják be. Látnak a munkások első vonalában, a köztársaság és a kormány elnökét, a minisztereket, a nép vezetőit, amint csilléznak, árkot ásának, eltakarítják a romokat. Az életnek ezt a hatalmas lendületét méltón követi a művészek látomása: a képek, karcok, metszetek, vázlatok, színes és fekete fotózkodása. Lenyűgöző látvány ez, élénk bizonyossága annak, hogy ha a népeket nem itatják meg a gyűlölet mérgével, hanem engedik, hogy jóság után sóvárgó képzeletük alkólásokban bontakozhassék ki, akkor olyan eredményeket érnek el, mint Varsó, amely — ujjaépit...

GERVAI

**PERZSA
szőnyegek**

VÉTEL ELADÁS UNGÁR KIRÁLY-U. 14. és RAKÓCZI-UT 24.

Zsidók és hellének

Irta: ANTAL GÁBOR

I.

Multkoriban — egy előadás miatt — Byron műveibe merültem el, mint valaha, tündéri kamaszkoromban, és rájöttem, hogy a „nemes lord”-nál, — aki talán az egyetlen valóban nemes lord volt a világtörténelemben — a filjudaizmus és a görögök szeretele mennyire szinte egyforma lényvel, szavakkal, ritmusban fejeződött ki. Nem volt nehéz felfedezni az eszméi és valószínű kapcsolatot a „Héber melódiák” és a „Görög melódiák” között, nem volt nehéz rájönni, hogy a romantizmus nagy költője a zsidó néphez és a görög néphez nemcsak az elnyomott, üldözött, hatalmi támaszpontjáról kiszorított kispékek, hanem a szabadságra törő, szabadságában korlátozott Örök Ember jelképét is látja. És amit Byron a romantizmus formanyelvén „bolygó Júdák”-nak és „megsebezett Hellas”-nak nevezett, azt „a szabadság megsebezése”-nek és a „kispékek örökdelkezési joga megsértése”-nek lehetne nevezni korunk kifejezései. És ha civilizációnk fejlődése azóta újabb harci eszközöket és módszereket termelt is, a harc, melyre Byron a „világ nemes keltit”, az „együttérzőket” hívja az örök Cion ledöntött szentélyének felépítésére, a meggyalázott Hellas felszabadítására: ma is aktuális. A zsidó nép élet-halál küzdelmével vívja egy fondorlatos, közeli bukását érző, s emiatt pillanatnyi hatalmához görcsösen ragaszkodó imperializmus és egy civilizációtól eddig mesterségesen elzárt, véres és vad ösztöneit kiéni vágó horda ellen. A zsidó nép harca a történelemnek ebben a pillanatában a jövő és a szabadság harca a múlt és az elnyomás ellen; az embereisége az embertelenséggel, a haladás a maradvánnyal szemben. Nem véletlen, hogy a szökött SS-ek akik — egyszerre jelentik a civilizatorikus tulajdonlás, az imperializmus embertelenségét és a civilizáció-alatti állatembert — a zsidók ellen harcolnak, mint ahogy ott harcolnak ők, a sebzett vadállat elkeseredettségével a görög szabadságharcosai ellenében is.

II.

Igen, a görögök ma is küzdenek szabadságukért és nem merev irodalmárgodás, nem öncélú esztétizálás, ha a zsidó nép és a görög nép hősi küzdelmének idején Byronra mutatunk, aki meglátta és kifejezte, ami örök és korszerű, ami közös és jellegzetes Cionban és Hellasban. Byronra, aki a XIX. század egyik legnagyobb zsidó fiának, Heinrich Heinek mestere volt, aki a zsidó intellekt-

uálékban felébresztette a javítás és a haladás vágyát. Az ifjú Iszaak Montefiore, és Nataniel Segati, a tudós firenzei, zsidó Byron szavára indultak harcba a görög nép megsegítése érdekében, de hányan voltak, akik az egész emberiség következetes felszabadításának „ihletét” merítették Missolonghiából? Az ifjú Karl Max, amikor először találkozott Heinevel, Byronról és Missolonghiáról beszélgetett vele megmutatta a költőnek a byroni „Dream” egy töredéknyi műfordítását. (Ugyanazt a verset, mely különben Petőfi is legjobban érdekelte és mely a „Tündérálmom”-ra sugallta őt) Byron „judaizmus” és „hellenizmus” a korszak haladó ifjaiságban felkeltette a szabadság megteremtésének vágyát, mely ugyan mindenféle homályos sejtéssel és bánattal keveredett de ezek a sejtések és világfájdalmas töprengések éppen a korszak belső ellentmondásai és ez ellentmondások felbonthatatlanságában rejlenek.

III.

Most azonban elérkeztünk olyan korszakhoz, amikor az osztályok erőszakai megmozultak, az ellentmondások felbontásának folyamata megkezdődött. Ma már nem világfájdalmak és reménytelenség környékezi a jóért, szépért, nemesért hevülő szívüket, hanem bizalom és derű, a végső győzelem bizonyossága. A szűkebb értelemben vett stratégiai helyzet mind Palesztinában, mind pedig Görögországban zavarosnak mondható, a frontok a szó fizikai és átvitt értelmében még elmosódtak. De nem kétséges, hogy előbb vagy utóbb, de elérkezik a napja, amikor Palesztinában a szabad népek, s e népekben belül a szabad emberek fognak diadalmaskodni. És ugyanilyen bizonyos, hogy a görög nép is leveti azok jármait, akik meg akarják állítani az idő folyását, akik vissza akarják hozni azt, ami visszahozhatatlan. Ennek a derűnek, ennek a bizonyosságnak kell előtérnie minden haladó ember szívét, legyen az zsidó vagy görög vagy afgán, tudniuk kell, hogy a népek közös küzdelme munkálja ki az emberi együttélés szelb távlatát, boldogabb lehetőséget.

Amikor tehát saját sorsunk Seylá és Charybidisei közül is Hellas felé tekintünk vagy Spanyolország felé és mindazon talajok felé, ahol a népek vérének csatájukat a zsarnokokkal, nem vesztünk erőt saját küzdelmünkhöz. Erőt nyerünk, hitet és távlatot, amelyek nélkül nem érdemes küzdeni semmiért, amelyek nélkül sovizmus és korlátozott csetepaté válna a harc. Cion és Hellas sorsa összefügg, de összefügg a

zsidó nép és az arab nép sorsa is. Hitler zsoldosának, a fasiszta jeruzsálemi főmuftinak el kell tűnnie a történelem színteréről, hogy feltörhessenek, felkerülhessenek az arab nép igazi vezetői. Nekünk, évszázadok üldözletében meggedzett zsidóknak élére kell állnunk a népek felszabadulásáért vívott tervszerű küzdelemnek. Enélkül saját harcunk semmivé lesz, enélkül kegyetlenül elpusztulunk...

**Gyermek-kocsi
gyermek-ágy
különlegességek
Angyalka-cégnél
Népszínház-u 47
Tel.: 135-547
Vidékre díjtalan árjegyzék**

**Az Országos Orth. Izraelita
Arvház Egyesület**

**adminisztratív
vezető-főtáskári állásra
pályázatot hirdet.**

Pályázhatnak olyan szociális valóságos 45 éven aluli orth. férfiak, akik perfect magyar, lehetőleg német, héber levelezők, az adminisztráció minden ágában, valamint szervezésben járatosaknak bírnak.

Eddigi működés referenciák közel 1000 köztélét 1948 február 15-ig kérjük, Országos Orth. Izraelita Arvház Egyesület elnöksége, Klein József elnök, Budapest, Barát-utca 3.

Felhívás

A VII. Bethlen-téri templomkörzet előjárósága elhatározta, hogy elhunyt hiteltétel emlékére a templom előtt emlékművet állít fel az üldözöttség alatt elpusztult neveknek megörökítésével.

Felkérjük a hozzájárulókat, hogy a nevek közzétevése az előkészítő bizottság irodájában (Bethlen-tér 2. földsz. 27) jelentkezni szíveskedjenek.

Jelentkezési határidő: 1948 február 15-ig, péntek és szombat kivételével, naponta délután 5-7, vasárnapokon délután 10-12 óráig.

Az Intézközlettség.

Felkérem

azon munkaszolgálatosokat, akik 1943 január 20-án, 24-én a csernankai kórházból elindultak és tudnak arról, hogy miként, SCHÜCK MÓZES rabbit (aki a kórházban miként apólt működött), STANI-OSKOL előtér letették, hogy önöket velem közösen szíveskedjenek. SCHÜCK MÓZESNE, Bp. VII., Vörösmarty-u. 10. II. emelet.

**PAPLANT,
MATRACOT
A KÉSZÍTŐNÉL
VÁRNAIKUN-U. 11
TELEFON: 136-607**

BRISZ MILO

Írta: SZILÁGYI GÉZA

I.

NÉHÁNY HÉTTEL ezelőtt Herskovits Fábán dr. lapunk hasábjain egyik cikkében — az olvasó többé-kevésbé felédesény, tehát az újból való idézés nem fölösleges — a többi közt ezt írta: „A demokráciaellenes légkört erősítik nemcsak azok, akik már ki-
tértek, hanem azok a zsidó szülők is, akik a kikeresztel-
kedés biztos útjára terelik gyermekeiket azáltal, hogy nem vételek fel őket Ábrahám frigyébe, többek között avval a megokolással, hogy így akarják biztosítani gyerme-
keik életét és jövőjét. Ezzel nyíltan bevallják, hogy gyermekeiket egy egész életre a hazugságra, az önletagadásra, a felemás, félszeg lelkiségre, a megalapúlásra nevelik, szem-
ben a demokrácia törekvésével, amely szabad, nyílt te-
kinetű, egyenes gerincű, ön-
tudatos embereket akar ne-
velni. Ezek a zsidó szülők, ahelyett, hogy gyermekeikből a demokrácia értékes zászló-
vivőit nevelnék, tettükkel egyrészt azt a látszatot kel-
tik, hogy a demokrácia kül-
önbséget tesz ember és em-
ber között annak származása, vagy népi és vallási hova-
tartozása szerint, másrészt, hogy nem hisz a demokrácia erejében és fennmaradásában és ezáltal is a fasizmus sötét-
erőit támogatja. Éppen ideje lenne, hogy a demokrácia negyedik esztendőjébe fordulva, ez az eddig megtúrt fasiszta jellegű veszélyes pro-
paganda legnyomafokosabb és legsürgősebben véget érjen.”

Ezekre a dacosan kemény sorokra sokat gondoltam az utóbbi napokban.

II.

GOETHE SZERINT MIN-
DEN felekből lelkedzett igazi
vers: „alkalmi költemény”.
A jó újságíknak nem sza-
bad agyretortában gyártott
elmétkedésnek lennie, hanem
szintén „alkalomból” (Goethe
voltaképpen élményt értett
rajta) elevenen kell megszü-
letnie. Mostani soraim egy
minapi brisz miló élményéből
kiváncsának világga. Ez az
élmény, személyemhez fűződő
különlegesen zsidó élmény
volt: harmadik unokámat
vettem fel Ábrahám frigyébe,
az ősrégi szokások követésé-
vel, a hagyományos szertar-
tások pontos figyelembevétel-

lével. Jelen voltak mindazok,
akiknek dukál ilyen, magyar
paraszti szóval élve: „zsidó
keresztelők” ott lenniük: a
vérrokonok, beleértve a kom-
mát is, főrabbi, főkantór, a
móhel, két orvos-rokon is.
Nem maradt el semmi, ami
immár évezredek monumen-
tális során formálódott ősi-
ségében is sugalló erejét
mindmáig megőrző szertar-
tássá. Elhangzottak a betű-
szerint megörögzített ódon és
mégis adandó alkalommal
időszzerűen újnak ható imád-
ságok. A koma széke mellett
ott várt hivogatosan Eljőhu
proféta üres széke. Kigyultak
az örömtől jelképező pici
gyertyák is, az én kezemben
is égett egy. A szertartást kö-
vető, a mai viszonyokhoz al-
kalmazkodva persze inkább
jelképes „lakomán” pedig el-
zengelt a szertartás jelentő-
ségén felmelegedő dal, nyo-
mában pedig elnőrmölték a
sokszáz zsidó nemzedék lel-
kében végleges formába csi-
szolódott aszali imát és nem
feledkeztek meg a sokfajta
eszmétársulást keltő egyetlen
áldásmondásról sem. A testi
szemnek persze üresen ma-
radt az Eljőhu profétának
készített vendégváró szék, de
lelki szemem előtt, éppen
akkor, amikor az örömtől
lőrdető kicsi gyertyát szoron-
gatta öreg kezem, látomásokra
még mindig kész és képes,
fiatalnak maradt lelken előtt
pillanásnyi időre, talán csak
azonnal elillanó másodperc
volt, megjelent „a szent szö-
veltség követő”, Eljőhu proféta.

III.

KEDVES ÉS NAGYRA-
BECSÜLT Herskovits doktor

úr, megnyugtathatom Önt,
írásom elején idézett cikkére
hivatkozva, sem az én három
unokám nagyszülei, sem a
fincskák szülei nem törődtek
azzal, hogy manap nem tul-
ságosan divatos, állítólag nem
is célszerű „törzsjelöl” do-
kumentálni, hogy valaki a
zsidó közösségnek a tagja.
Nem vagyok jós és igazán
semmit sem tartok lehetet-
lennek, ha például arra gon-
dolok, hogy Herzl Tivadar-
nak, a zsidóság hősi mártír-
jának gyermekei, édesapjuk
korai halála után, a zsidó-
ságtól nemcsak messze, ha-
nem egyenesen a zsidóság
elleneségeinek táborába kanya-
ragtatták torz életük útját.
Nem vagyok jós, de mégis
merem remélni, hogy Ábra-
hám frigyébe felvett három
unokám felnőtt korában nem
fogja megalapítani a zsidó
közösséget, életét nem hazug-
ságra, hanem igazságra építi
majd, egyensúlyozott lelki-
ségi, a legszebb és egyedül
jogcimes nemességben, a meg-
nem érdemelt szenvedés ne-
mességében megtisztult árcsire
öntudatosan hivatkozó, „bő-
lyeges” származásukat el nem
kenő, egyenes gerincű férfi
lesz. Egy bizonyos: ez a há-
rom emberesemete, szülei jó-
völléből, nem hazugsággal
kezdte földi pályafutását. Ez
oly tőke, amely egy szebb és
jobb világban még értékes
kamatokat hozhat az élet
kezdetén most sártolónak.

IV.

Az a, úgy mondjak, zsidó
körökben kissé megrögzött
szertartás, amelynek nemrég
asszisztáló résztvevője és —

MEGHIVÓ

A Magyarországi Izraeliták Orsz. Iro-
dája keretében működő szovjet-zsidó kultur-
kapcsolatokat építő bizottság február
hó 7-én, szombat este 6 órakor a Fürst-S. utcai
kulturumban tartandó irodalmi előadására.

MŰSOR:

Megnyitóbeszéd: Dr. Kárdos László
min. tanácsos, biz. elnök.

Ilja Ehrenburgról előad Lányi Sarolta
Ehrend.

Ehrenburg műveiből előadnak Palotai
Erzsi és Demény Éva szavalóművészek.

Záróbeszéd: Vilhar Béla bizottsági főtitkár.

BELEPŐDÍJ NINCSEN

miért resteljem megvallani —
meghatott tanuim voltam,
biblia-korabeli és későbbi
tanítóim szerint elsősorban
jelképes jelentősége van.
Akadnak jelképek, amelyek
sokféleképpen értelmezhetők,
egyszerre többféle módon
magyarázhatók. A zsidóvá
testileg is felavató ősi szertar-
tartás különféle és nem egy-
szer egymástól nagyon külön-
böző értelmezései közül ne-
kem egyénileg legkedvesebb
az, hogy az Ábrahám szövetsé-
géből való felvétel ritusa, a
külsőségeket lehántva róla,
velejtében a zsidóság szent-
ség-eszményével, az erkölcsi
tökéletességre való szakad-
atlan törekvéssel örök el-
jegyzettségnek jelképe. Nem
tagadom, a szertartás egész
ideje alatt az járt eszemben,
hogy sokat követelek attól a
mai zsidótól, akit beléptetnek
az erkölcsi tökéletesedésre
való törekvés szövetségébe:
jó zsidó legyen, ha Erecho
viszi sorsa, a most vérben és
verejtékben születő új Pa-
lesztina fia, ha pedig máshol
marasztja sorsa, annak az
államnak minden más állam-
polgárral versenyt dolgozó
építője, de mindennek fölött,
a zsidó és vele együtt minden
emberi közösség javára, a
gazdasági, szociális, politikai,
lelki és érzelmi örök haladás-
nak — hátrahagyva és hátra-
lépve nincs haladás — pihe-
nés nélküli katonája. Ma, az
a zsidó, akit felvesznek Áb-
rahám szövetségébe, egyelőre
még tudatlannal és akarata-
lanul, de egykor felszabadulva
már tudatosan és szabad
akarataiból fogadalmat tesz
arra, hogy belép, ki-ki a maga
lehetőségéhez és erejéhez kö-
pött, de egyformán konok
kitartással, abba az égő agyú,
hevíző szívű és megfeszült
tűzű munkálatseregbe,
amelynek életeszmenye, mint
a zsidó Brandes, fanatikus
hittel megfogalmazta, egyik
szellemi tanítványához, Ib-
senhez intézett emlékeztető
levelében: akár egy millimé-
terrel is balfelé lödítani a
lomha földgolyót, emberisé-
gestül, a mennél több szabad-
ságot megteremtő és biztosí-
tóan körülbástyázó szebb jó-
vendő felé.

V.

Tudom, hogy sokat, tul-
ságosan sokat követelek a szí-
venek érzésével a hagyomá-
nyok ősi talaján megálló,
értelmével a legmodernebb
szellemi áramlatokat is agyába
belezugató mai zsidótól. Ám-
de, elegendő töprengtem rajta,
ha a brisz miló az erkölcsi

tökéletességre való törekvés fogadalmát is jelképezi, amint hogy vitathatatlanul jelképezi, ebben mindenképpen benne van a szellemi tökéletesedésre, az egész emberi magatartás tökéletesedésére való törekvés súlyos, talán legsúlyosabb kötelezettsége is. Engedje meg jó sorsotok, három kis unokám és remélhetően számos ismeretlen apró társatok a brisz miló ősi megköltőiségében, hogy jövendő életetek során, amelynek már sokáig már aligha lehetek szemmel és szívvel való követője, majdan erőtköz képest méltó teljesítő legyetek a mindig előrenézés, előre menetelés, lélekerjesztés, ha kell viaskodón is előretörés megrendítő és rendítő ősi zsidó kötelezettségének.

FELKÉREM az 1941 november havában deportált

HEGYESHALMON
meghalt és ott eltemetett

Kellermann Simon és neje, özv. Braun Sámuelné, Bass Gyula, Baran Anna, Rédel Henrik, Kerekes Béla, Barta Artur, Back Armin, Fabinyi József, Grünwald Miksa és Mezei Menyhért.

hozzátartozóit, hogy emléket a közös sír rendeltetésére, és leg hazahozatalára céljából velem irásban közöljék.

FISCHER SANDORÉ
VIII., Baross-utca 43. IV. 4.

**Kárpitos munkát
jót, olcsón.
Lázár-utca 5.
Üzlet**

Az ereci Wizo levele a zsidó asszonyokhoz!

Csak rövid néhány hét telt el azóta, hogy a világ nemzetei elismerték államalapításhoz való jogainkat. Ők lerakták a legális alapot, de ezen az alapon csak mi építhetünk.

Ezen történelmi órában mi, Erec gyermekei büszkén vállaljuk Országunk megvédését.

A spontán ígért, mellyel 54 ország WIZO csoportjai az első hírre reagáltak, hogy megszokozzák erőiket, fokozzák munkájukat, bizalommal tölt el bennünket.

A vérontásnak és keserű áldozatoknak ezen napjaiban a Jisuv egész erejét a személyi biztonság megvédésének szolgálatába állította. Mi asszonyok mindig ott voltunk, ahol szükség volt ránk, mindenekelőtt átvettük a gyermekek felügyeletét, akiket az arabok által veszélyeztetett zónákból, zsidó negyedekbe telepítettek. Most pedig tárt karokkal várjuk az alijázókat.

A harc nem tarthat soká. Nemsokára ki fognak nyílni a ciprusi tábor kapui és menekülteink visszatérnek Országunkba mint szabad polgárok. Egyedül Ciprusból 31.000 menekült, köztük sok ezer gyermek fogja hazatelepítéséhez segítségünket kérni. Ezek fognak jönni a keleti országokból, hol üldöztetéseknek vannak kitéve, 10.000-ek a németországi táborokból és Európa partjainak különböző pontjairól.

A WIZO jelszava: nem fordulhat többé vissza menekült Erec kapujából!

Minden bevándorlótáborban otthonokra van szükség, hogy

elhelyezzük a fiatal anyákat csecsemőjükkel. A bevándorlott asszonyokat ki kell képeznünk, hogy résztvehessenek a produktív munkában.

Gyermekeik otthonaik, gyermekfalvaik és ipariskoláink megteltek, bővítenünk kell őket és újakat nyitni, sokezer fiatal alijázó befogadására.

Minden transzporttal egyedül álló asszonyok is érkeznek, akik elvesztették családjukat, mely gondoskodni róluk. Ezen asszonyok részére otthonokat kell felállítani.

Zsidó asszonyok érezték át hivatásokat! Legyetek méltók a legendás időkhez.

A WIZO magyarországi csoportja kéri: segítsé minden zsidó asszony munkájával, adományaival, tagdíjával a WIZO-I.

Titkárságunk V., Arany János-utca 29., minden d. e. 9-11-ig várja jelentkezéseket.

„Tekints haza vándor“

Szombaton este, nagy közönség jelenlétében, az Oneg Sabbath előadások keretében, mutatták be a Pesti Izr. Hitközség színpadai dísztermében a „Tekints haza vándor“ című palésztinai filmet. A kulturális igazgatóság nevében dr. Herskowitz Efraim mondott bevezetőt és méltatta a Keren Hajeszod munkájának a jelentőségét a múltban és a jelenben. Ezután Nossin Mose mérnök, a jeruzsálemi Keren Hajeszod főiskolájának kiküldöttje, tartott előadást a Keren Hajeszod szerepéről a zsidó országépítés-

ben. Elmondotta, hogy a chalucok munkájának gazdasági, anyagi alapját a Keren Hajeszod adja meg, ő látja el felszerelésekkel és kölcsönökkel a kiszáritott mocsarak és a termőfölddé változott sivatag helyén létesített kibuccokat.

Ezután a skót leánypolgári és általános iskola és a Veres Pálné leánygimnázium és általános iskola vallásos körének énekkara Pfeffer Edit tanárnő vezényletével héber dalokat adtak elő, amelyeket a közönség sokszor és lelkesen megtapsolt. A héber énekek után pergették le a „Tekints haza vándor“ című filmet, amely hiteles felvételekben mutatta be a zsidó dolgozók termelő munkáját.

Felhívás!

A zalaszentgróti izr. temetőben

Zalaszentgrótról!

és a járás területéről deportált zsidó munkaszolgálatosokból vissza nem tért Testvéreink emlékére

emlékművet

állítani fel.

Felhívjuk mindazokat, akik a felelősségteljes emlékművön elhalt hozzátartozóik neveit megörökíteni kívánják, azt a zalaszentgróti izr. hitközségnek be kell nyújtani szíveskedjünk.

Elnöke,

GYERMEK-

CIPŐ

specialista

Légrádi Ferenc

cipész-mester

VII., Dobány-utca 10. sz.

Széljegyzetek a

„Sötét ablakok“-hoz*

Az író a lélek fényét keresi, ami elszállt a szemünkből és amit most három éve, ha tudatlanság is, de mi magunk is hiába kutattunk, egymás tekintetében. A lélek fényét, amit perceről-percre, élményről-élményre oltottak ki belőlünk az események. A lélek fényét, amiből csak annyi piszlákol bennünk, hogy bűntudattal tekintünk egymásra, mert tudtunk a hatmilliót, mert megmaradtunk, mert élni merünk. Három év bűntudatára hoz abszolúciót ez a könyv és ha elolvastuk, megakarjuk köszönni, meg akarjuk hálálni annak, aki papírosra tudta vetni, az élmények brutálisítása után a mindannyiunk élményeit. Hányan próbálkoztunk, de sikereslenségbe fulladt érzékelte-

* Szilvási Tivadar könyve.

sünk, még egymással is, akik, ha különböző sorrendben is, de végig csináljuk a könyv hőseinek útját. Az együttes nevelés, az együttes élmény élvezetéből éltünk, ha kimondtuk egy-egy dátumot, ami kint, könnyet, vért jelentett mindünknek és egy-egy újabb elsötétülő ablakot a lélekünk felé. Hogyan kívánhattunk volna, hogy aki nem velünk élte át, megértse: mit jelent egy-egy dátum kommentár nélkül. Minden világyűlöltre le kellene fordítani, minden humanus embernek oda kellene kinézni: vedd és olvasd! Értsd meg! Ilyenek lettünk és ezért lettünk ilyenek! A lövedékes mivoltunkat, a regenerálódásunk képtelenségét, csak ebből tudhatja meg az emberiség.

Grosszmann „Treblinkai pokol“-ja volt talán a legmegrázóbb, legborzalmasabb irodalmi élményünk a felszabadulás óta. Ha ezt a könyvet, a szürke fájdalom, az esősepp mono-

tonságával vetekedő, követ kíváncsi fájdalmasságával megéltük, sirva mondjuk el a védőbeszédünket a vidéki zsidóság felé. Három év hőtköznapjai, botmenetük az emlékeinket, a saját kínjaink emléket. Ha most minden túlzás és torzítás nélkül élünk körül akkori napjaink szörnyűsége, megértjük, hogy borzalmas gyászunk és hatmillió halottunk után a Vörös Hadseregétől ajándékba kapott életünk elől nem kell szégyenben elbujnunk.

Ez a könyv nem vádol. Csak panaszosan kérdez. A panasza, a halksága, a distancirozottsága emeli a magasba. Nem tudjuk irodalom-e. Ahogy nem tudtuk az első falat orosz kenyérről, hogy milyen az ize, kenyér volt. A kenyér.

Ez pedig a könyv.

Nem vagyunk hivatva véleményről beszélni. Mi élünk, szenvedünk, kinlódunk, reménykedünk benne. Várjuk a megváltást.

Ha ma akad még olyan zsidó, aki nem érzi, hogy mi ez az ajándékba kapott élet, mit jelent a víz, a gáz, a szabadság, a rend, a félelemnélkülség, vegye elő ezt a könyvet. Minden pillanatban, mikor igazságtalan, csüggedt, elégedetlen. Tépje meg önmagán nem csak a gyász jelét. Ha van könyv, ami a zsidó kötelezettségre ébreszthet: ez az.

Pedig nem propaganda, nem vádol. Csak olyan higgadtan megírt történelmi vesszőfutásunknak, mintha írója nem velünk kinlódta volna végig a lassan múlt perc végtelenségét. És csodálkozva kérdezzük magunktól, hogy tudtuk az apró, létkos gyötrelmeket így hamar elfelejteni, hogy újból és újból revesztőként hat minden sora.

Szinnainak, a kiváló fordítóknak nehéz lesz önmagához hasonló fordítót találni, aki heroldként vigye szét a világba ezt az írást.

Ima a szabad ég alatt

Írta: György Endre

7.

A DEPORTALÓTABOR pokolában sem feledkezünk meg a mi nagy védelmezőnkéről és oltalmazóinkról. A nap minden órájában, percében és másodpercében hossa fohászkodunk. Nagyon-nagyon sokszor kellett ön tükös telefonon hívnuunk, hogy jöjjön, segítsen, mentsen. Ki tehet arról, hogy az égi kényszerűen csak „foglak” volt; hiszen a világ minden tájáról millió és millió SOS-jel szikrázott, vibrált és türelmetlenkedett a legfőbb ítélőbíró hivatala körül. A könyörgések dörömböltek az ajtón, az Ur halotta is azokat, de, ha annyi keze lett volna is, ahány fűszál ágaskodott a mezőkön és réteken, akkor se tudott volna minden-hova idejében kinyúlni és a rémeket elhessegetni. Aztán meg a kanosolás és intézkedés is időbe telt; ezért történetileg meg, hogy az áldott gyógyító kéz itt-ott elkészült és már csak akkor tudott magának a fejletlenebb állatok világ zürzavarában utat lőni, amikor gyógyír adagolása helyett csupán a halott fájdalmas vonásait simithatta ki, s a megölt szem redőnyét húzhatta le. Nem lsten mulasztotta el, hogy egyidőben és egyszerre ott legyen; azok a gazok akadályozták, akik közé és az esendő ember közé álltak és gonoszágukban olyan páncélfalat építettek, amelyen az ősi, primitívebb mennyei technika eszközei nem tudtak rést ütni. Ő megbojászt a türelmetleneknek és perlekedőknek, mert egyedül ő tudja, mit művelt, hogy a vérfolyam ne duzzadjon még jobban meg és ne dobálja magasabbra a megmaradt emberiség vékonydon-gájú, cserzékében recsegő-ro-pogó, viharvert Noé-bárkáját. Az égzengés elültével újra megjelent a békességet hirdető szírvány, az emberek a sor, hogy az isteni utmutatás nyomán egymásra találjanak és harag, meg gyűlölet nélkül tovább építsék a nagy művet a

Látcső, fényképezőgép

STEUERTÖL

Oktagon-tér 4. szám.

maguk boldogságára és az Örökkévaló dicsőségére...

★

SOKSZOR, NAGYON SOKSZOR kerestünk Nála menedéket. Mindig, amikor erőnk fogytán volt, agyunk pedig képtelen követni az aljasság és gonoszság ok nélküli, már csak magáért a kéjért való tombolását, azt a megátalkodott fenekedést, amit semmi ész-ok meg nem magyarázott és min-

dig, amikor mi, áldozatok, győneültünk, a porkolábok ereje pedig nőtt, hatalmasodott. Imádkoztunk, fohászkodtunk és szabadulás után áhítoztunk, amikor az okélan és hiábavázó gua-, piramis- és bábukorony-építés során hatalmas kőveket cipeltettek velünk, előbb jobbról balra, aztán balról jobbra, csak azért, hogy kezünket véresre sebezék. Összekulcsolt tenyérrel mormolta az ősi imát minden hajnalon a kis Pollák, aki Pesten evorskezü, gyorslábú pincér volt valahol a Rákóczi-ut végén, a nagy Alföld fővárosáról érkezett vendéglobban, itt Golditz-ban pedig ócska tégláról kellett a maltett levegőt megízlelni, majd ezeket a hozzá nem értés keverékével egymáshoz ragasztania a tárogó úr főit, mig nem észdőlten és kimerülten bele nem zuhant a mély gödörbe, ahonnan félig össze-tört tagokkal húzták ki társai. A pletestű pincér megdöbben a különös baleseten, érciesen tekintete előtt megvillant az emulási réme és az a kétségbeesett gondolat, hogy esetleg ott is lehet maradni ezen a lát-szólag békés esatamezőn, s jaj, mi lesz az otthoniakkal, ha mégsem vetődik haza ebből a százsországi városkából? Emlékezdve még hangosabban könyörgött, még jobban hajladozott a nyirkos reggeliken a prices lövében a két ágyasor között, ahol türelmetlen alakok meztelen felsőtesttel szaladgáltak be a mosdóba, ki a mosdóból, vagy öldöklő iramban, egymást liporva rohantak a megmaradást biz-

Különteget szemlűveg

STEUERTÖL

Oktagon-tér 4. szám.

tosító javakért: kenyérért, margarinért, ugynevezett kávéért, a kiesike Pollák meg egy böles nyugamával ugy nézte ezt a kavarodást, mint aki nem érti, hogyan is lehet közönséges ételekért ilyen felfokozott izgalomba jutni. Amikor odahaza ő ezeknél a fatatoknál különbeket a legnagyobb nyugalommal, szakszerűséggel és hozzáértéssel kézbesít a megrendelőnek. Ha nem is a zuhanás sebeihe pusztult bele, ott kellett hagynunk szegényt abban az idegen világban, amelyből göresös igyekezettel és erőfeszítéssel ki akart szabadulni. Most az égi nagyvendéglobban fut a hatalmas talakkal, hogy bajtársainak szervirozza a tulnőtt méretű, minden oldalról egyformán lelőgő hagymás rostélyost...

★

FELFELÉ BÁMULTAM és

onnan vártam valami csodát, amikor a téli esontigathatólagában ott álltam a colditzi hamok- és kavicsbánya falán, s „planiroztam”. Bajtársaim esilléken szállították a hidegtől esomós, darabos földet, a koesi tartalmát elem fordították, aztán visszatértek, hogy a billenő tartályt ismét megrakják a göröngyökkel, amelyekkel az udvar látogató hasadékat töltöttük fel. Nekem kellett a fagyott földhányást az ürbe szórni, majd amikor már elérte a telek magasságát, „elgyengelnem”, hogy egységes területté váljék és idővel a námet mártásokhoz elengedhetetlenül szükséges zöltségek megteremhessenek azon. Rövid, széllel bélelt bekecs burkolta körül esontig soványodott testemet. Kesztyűt — bár volt! — az SS-legény böles parancsára nem huzhattam. Szerinte kesztyűben nem lehet elég gyorsan a lapátot forgatni. Kézvédő csak az ő finom praeliját illette meg. A kezem tehát kék volt, majd rákvörös és sárga, végül pedig úgy megpuffadt, hogy alig tudtam megmarkolni a lapát nyelét. Derektől lefelé vadul dide-regtem, mert alsóféhéreműt még nem adtak, viszont gar-lambszürke felső nadrágom éppen a Riviérára lett volna alkalmas. A vad hideg ellen úgy védekeztem, hogy ujjas pulloveremet huztam fel a láb-száramra győtes helyett. Ebben a felszerelésben álltam a földmunkákat helyén reggel hat órától este hatig. Végigszenvedtem az ömlő ősi esőzést, a bő ködhuulást, a vad szeleket, a nyugtalan viharokat, a tél hidegét, fagyát, havát, a ziman-kos napokat, a zuzmarát, a jeget, a darát, majd a lavasz nedvét, féktelen tombolását, csikó-viháncolását, a buborulást és a kiderülést, mindazt kint és szabadban, fedés nélkül, amú más fűtött szobából, védett helyről, ablakból szemlél kíváncsian. Rajtam keresztüment az idő, mint a vén tölgyön a vilámcsapás. Nem élveztem, ha-

Egyszeműveg közre és távolra

STEUERTÖL

Oktagon-tér 4. szám.

nem szenvedtem. Olykor bőrig áztam, majd — mivel nem vehettem le, — ugyanazok a holmik hozzáfagytak a testemhez, s úgy ölelek körül, mint a lovagot a páncél. Mégsem tehettem ellene semmit. Csak amikor már nagyon nem bírtam és amikor a hideg pokoli kinokat okozott (sohasem hittem, hogy ennyire lehet fájni és ettől szenvedni!) Istenhez fordultam megváltásért; tehe-

tellenségemben pedig megeredtek könnyeim és patakokban folytak le kicserepesedett arc-bőrömön.

★

DE HÓ ÓHAJOKKAL ostromoluk az eget akkor is, amikor az ör féltanetes szívetlő megjelent a hátunk mögött, onnan órákig el nem mozdult, s nekünk, esti aszfalt-mezőgazdáknak meg kellett mutatnunk, hogy menayire érünk a földmunkához. Ha erőnk fogyóban volt is (ilyen kevés táplálékkal és ennyire kánória nélkül még senkitől sem követelték ekkora fizikai munkát!) és ha össze is estünk, lapátolni kellett a homokot, kavicsot, rakni a szekeret és a szinte feneketlen, mindent mohón elnyelő teherautókat. Négyen-öten álltunk neki a vesét, májat, lépelt, tüdőt kizsigerező munkának. Mi ájuldoztunk, a námet sofför és SS csak röhögött. Az egyik tüdőbajos örünknek se-hogy sem tetszett az, ahogyan a homokot és kavicsot szállaltam. „Majd én megmutatom!” — hencegett és csakugyan vad erővel látott hozzá a lapátolás-hoz. Úgy dolgozott, mint egy gőzgép, de tizenöt-husz perc múlva zihált a melle, fuldokolt és nekünk kellett fellocsolni. Ez volt az „eredménye” nagyszajú hősködésének, egyetlen koesi homok feldolgozásának. De nekem egész nap ezt a tempót kellett követnem, kivéve, amikor a heveskedő ör, aki civiben kertész volt, s mindig a föld megszállásával és hasonlókkal foglalkozott, rosszullettét győzvitatva, másfelé fordult. Ima kélt az ajkunkon (Isten-kém, mikor szabadulunk már meg ettől?), amikor karácsony este Béla barátomra vad dühvel rohant rá az SS és zuglak az ütései. Miért? Mert olyan „udvariasság” volt, hogy pila-natra utába állt a náci-hatal-masságnak. Ezért nekiküldt és engem életem fogyláig minden karácsony estén kísért majd az a szörnyűséges kép a colditzi kavicsbánya kis fészereiben, meg szűkölő, szenvedő, megvert és megszegyenített gyerekkori pajtásom hangja, amint védekezik a bösz vadál-lat előtt: Ich kann nicht dafür! Ugyanezen az estén az SS-legények, hajcsárok, üldözők, örök, a tábor és a boxok rangidősei, rablók és gyilkosok, a mások hajszolásának pillanatnyi szünetében ünnepelni kívántak. Persze nem kell azt képzelni, mintha ellágyultak, a vallás tanítását vagy az ünnepnap jelenlőségét átértézték volna és hogy ezentul a szeretet apostolai lesznek, a gyűlölet hirdetői helyett. Á, nem. Erről szó sem volt. Csak éppen szórakozni akartak a maguk módján. Csap-raverttek egy hordó sörrel, azt vödörrel és mosdóvalakkal kimérték, majd megparancsolák a megsanyargatottaknak, hogy vidítsák fel őket. Dalol-jatok valamit — követelték,

A deportáltakkal elénkeltet-
ték a „Stille Nacht, heilige
Nacht”-ot, majd a colditzi lá-
ger lakói rendezték valamit
ismerő, dallamra: magyar és
kegyes zsidók együtt fújják a
„Liedliche Mammie” oly szív-
hezszó és oly megrikató szó-
végre, majd a magyarok a me-
nes versengésben még ráadást
is adtak: „Szó a kakas már...”
A szászországi táborban „haza-
fiatlan”, kiközösített, a halál-
nak odavevett magyar zsidók
náján a karácsony, amely
Hátközi hadait tűzte a laban-
cok ellen és amely oly kedvelt
dala volt a magyarként rabbi-
nak is! „Szó a kakas már,
mikor lesz az márt?” — hán-
böltük, ahogy csak a torkun-
kon kifer. Közben könnyes
lett a szemünk. Igen, mikor
lesz az márt? Mikor lesz az,
amikor mi elbűn a szentmá-
ból megszabadulunk? Ha az
SS-eknek érdeke volna a sző-
veget és megéreztek volna a
közös hazaszeretést, mely-
lyel a magunk szája szerint
erősítettük és lelőszertől tel-
tük a régi dall, minden bi-
zonnyal nem felszellt volna
nekik oly maradéktalanul...

*

A KAVICSBÁNYÁBA éppen
tízünkkel verényes. Így hát
együtt volt a minjan. Amikor
csak felbuktak. Ottokban össze-
szere terelődünk, hogy imá-
kozunk. Néha a reggeli isten-
szünetet rendezhettük meg,
máskor a péntek este. Olykor
akadt egy-egy zavarlatlan szom-
bathelyünk, amikor a
mussafima erőteljes sorai
hangzottak fel a szászországi
kisváros szabad ege alatt, ma-
gyarországi zsidók náján. de-
portált-sorban, náci-próbák
ellenőrzése mellett. Ha meg-
gondoljuk, veszedelmes vak-
merőségi De mit kockáztathat-
tunk meg, amikor angyas
halálraítéltek voltunk? A ha-
tatmas területen szétszóródva
tizen tízezer dolgoztunk. Ami-
kor azután felhangzott a mi
kedves barátságunk, a szeren-
csére egészen hazakerült
és úgy a rabsláiban, mint ide-
haza is áldásosan tevékeny-
kedő, ismert orvosnak, Klein
Móniának hívójára, valamennyi-
en az ő közelébe húzódtunk.
Markiroztuk a munkát, Tessék-
lással kapargattuk a homok-
és kavicsbányákat, közben pe-
dig feszülten figyeltünk az elő-
imádkozóra, a doktorra, aki
előbb rabbiak készült és a
vallási tudományokban éppoly
járatos, mint az orvosban.
Móric fojtott hangon zümög-
gött és énekelt ugyan, de meg-
ható könyörgésű, dallamosan
esengő, kellemes kántor-után-
zatú, szabályos előimádkozá-
sát még azok is tisztán hallot-
ták, akik öt-hat méterre he-
lyezkedtek el tőle. Félhang-
osan, de azért inkább a fogunk
között és magunknak ismételt-
tük a jól ismert szöveget, ame-
lyet azonban csak Móric tu-
dott így hibátlanul, fejből re-
citálni. Lent állunk a homok-
bánya gödreiben, fölöttünk a

napsugaras, valószínűtlenül át-
tetsző, világoskék ég, a rügyező
fákon az üzenet, meg szerel-
mes szavakat váltó madarak,
körülöttünk pedig Colditz kisé-
relyítő színi műzskalács- és
játékházai. Pélszemünket —
mint a cigány — mindig a
körbe-körbe járó SS-örre „res-
kíroztuk”. Figyeltük, hol tart
a sétájában. Egyszer mégis
elvértünk. Hirtelen felbukkant
a fejünk fölött és rákírtott a
dudoló, duruzsoló csoportra:
— Mi az, összekészünk? Alig
tudtuk elhárítani, hogy olyas-
mi műveltünk, ami még soha-
sem történt meg a colditzi bá-
nyában: heberül fohászko-
dunk...

(Vége következik.)

Uj papiros — hulladékpapirosért

A papirgyárak papiros ter-
melését erősen gátolja a nyers-
anyaghiány. A gyárak nyers-
anyagaként azonban bizonyos
papírfajták gyártásához nagyon
jól fel tudják használni az u.
n. iromány papírost. Ezzel a
papirossal főleg orvosok, mér-
nökök, ügyvédek és más érte-
liségi foglalkozást űzők ren-
delkeznek különösképpen, azon-
ban az ipari, kereskedelmi és
bankhivataok is rendelkeznek
olyan irattárakkal, amelyek a
jelenlegi ügyvitelükhöz már
egyáltalában nem szükségesek
és kis munkával kiselejtezhe-
tők. Ezekből a nyersanyagok-
ból a mai körülmények között
új papírost lehet gyártani. Az
illetékesek elhatározták, hogy
az összegyűjtött iromány hull-
adékpapirosért annak 5 száza-
léka erejéig új író és csoma-
goló papiros vásárlásra szolgáló
utalványt bocsátanak ki.
Ennél fogva a hulladékpapiro-
sért nem csupán a rendelkezés
előre készpénzt fizeti a keres-
kedő, hanem aki iromány hull-
adékpapirost ad el, új papírost
is kap. Minden kúterember
érdeke, hogy a papirossal való
ellátás fennakadás nélküli le-
gyen, a saját szükségletei kielé-
gíttessenek és az irókákban
zavarlatlanul folyjon a munka.
Az illetékesek kérése, hogy
szánjon rá mindenki, aki ilyen
papirossal rendelkezik kevés
időt arra, hogy irományait se-
lejtezze. Az üzenet és válha-
tok vezetői pedig a lehetőség-
hez mérten gondoskodjanak
arról, hogy irattárak selejtezés-
ét mihamarabb olvégezzék.

A Zsidó Állam ünneplése Szombathelyen

Szombathely és környéke
zsidóságának élénk részvételé-
vel folyt le február 2-án a
szombathelyi hitközség dísz-
gyűlésének keretében a Zsidó
Állam ujászületésének megün-
neplése. Dr. Horovitz Lőräbbi
alkalmi imája után dr. Hacker
Iván hitközségi elnök nyitotta
meg a közgyűlést, üdvözölve a
Magyar Cionista Szövetség ve-
zetőségének Budapestről leér-
kezett tagjait, valamint a Je-
wish Agency kiküldöttjét és
a megjelenteket. Utána Sala-
mon Mihály, a Magyar Cio-
nista Szövetség elnöke méltatta
tartalmas felszólalásában a Zsi-
dó Állam megszületésének je-
lentőségét. Dr. Szöngi Géza, a
Szochnut kiküldötte tartott ez-
után előadást Erec Jisrael mai
helyzetéről. Szekulesz László,
a Palesztinai Magyar Kereske-
delmi Kamara igazgatója Erec
Jisrael gazdasági életéről szá-
molt be érdekes adatokban.
Végül dr. Schwarcz Béla, a
Khalcionisták vezetésének
tagja a magyarországi cioniz-
mus és zsidóság aktuális kér-
déseiről beszélt, majd a helyi
csoport nevében dr. Henmann
László szólt fel.

Az ülést, amelyet Hacker el-
nök zárt be, 50 személyes
előd követett, amelyen több
érdekes felszólalás hangzott el.
Többek között dr. Dénes Imre
alelnök és Götz Ferenc chev-
ra elnök.

Talesz, t'filin kegy- szer és hóberkönyvek vétel-eladás Jahrzeittábla készítés.

UNGÁR MÓRNÁL, Király-u. 17.
kapu alatt vagy I. emelet 4.

Írógépet,

számológépet (roncsot is), ma-
gas áron vesz: Funk József,
V., Csáky-u. 4. Tel.: 120-220.

ALFÖLDI városban jól bevezetett régi
cégen részere

épületfa

üzletem önálló vezetésére keresek

asszist., középkeres., begyakorolt debütá-
stól, aki megújultatásába eseten

később betársulhat.

Közvetlen ajánlatokat kerlek „Lakás-
sai” jelzésre a későbbi felhívásra.

UTAZIK?

Kivándorló-bőrönd Ia (80×43×27).	73.80 Ft
Kupé-bőrönd	44.50 Ft
Aktatáska valódi bőr 41-es	64.— Ft
Női táská, divatbőr	78.— Ft

Használt bőröndök nagy választékban. Javítást és hozott anyagból
munkát vállalok. Széki Mihály.

LÁNG bőröndös, nőitáska-készítő Népszínház-u. 21. Tel: 135-033

Szombaton zárva

Forbáth és Révész V., Teleki Pál-utca 26 Telefonszám: 121-918

Összes rendszerű író- és
számológépek állandóan
raktáron

Szakszerű javítóműhely

PAPIR, ÍRÓSZER

üzleti könyvek, kartotékok, ame-
rikai naplók és író könyvek.
WEINBERGER ES FEJERNÉL,
VI., Deák-lér 6. (Auker-palota).
Telefon: 426-613.

NO ÉMI

perzsa és Széchenyi-hegyen újonnan
berendezett

GYERMEKOTTHON-a

egész évben nyitva. Elsőrendű orv.
ellátás. Érdeklődés: Fehér-utca 11. II.
Agnus-utca 3 Telefon: 14-18-12.

NEY SIMON szobrász

mártíromlékművek és sírkö-
üzeme Viola-utca 19.

Tudja Ön hol az Ingklinika? Ingjavítás

férfi és női fehérneműk készi-
tése hozott anyagból is. Ing-
klinika, VIII., Szentkirályi-u. 2.
Musz. ötvögy üzlete. Az Uj
Élet olvasóinak 10% engedmény

Uj kézikocsit honnét végy? Bajnok-utca 34.

Székely Emil ékszerész 26

Brilláns, ékszer, aranyat, ezüstöt,
órát vesz, csere és elad.

Bőséges, ízletes kóser ebéd

Jól fűtött káptató. Podmaniczky-
utca 37., II. emelet 7.

Ákar ön jól olcsón?

Finom, használt, mo-
dern és styl butorokban

mindent megköltségköltség-
ben. Alapokban valóban olcsón.
PRÁGER, Dohány-utca 1, Butor üzlet,
telefon: 421-000 Vékli, csere

SZÉP UTCAI SZOBA állásban
lévő férfi részére kiadó. Azon-
nal megtekinthető: Laudon-
utca 1., II. 11. 11-12. 6-7-ig.

HIREK A ZSIDÓ ÁLLAMRÓL

A Jewish Agency új politikai győzelme: a Palesztinabizottság hozzájárult a zsidó nemzeti hadsereg felállításához

A Zsidó Állam felállítását megszavazó UNO határozat óta eltelt időszak legnagyobb eredményét hozta meg az elmúlt hét. Az Egyesült Nemzetek Palesztina-bizottsága egyhangúlag elfogadta a Jewish Agency követelését palesztinai zsidó nemzeti hadsereg felállítására vonatkozóan már az angolok kivonulását megelőző időben. Mose Shertock, a J. A. képviselőjeleiben azért tartotta igen fontosnak a Palesztina-bizottság jóváhagyásának megszerzését, mert ezáltal a zsidó hadsereg fennállása és felszerelése nemzetközi elismerést kap. Az UNO valójában most is elismerésével már kész tényeket vesz tudomásul. Ahogy a Zsidó Állam megteremtését lehetővé tevő UNO-határozat már a chalucok tényleges országépítő munkáját követő elismerés, éppen úgy az új határozat is a valójában már hónapok óta folyó szervezett zsidó ellenállás hivatalos

tudomásulvétele. És amint a felosztási döntés tulajdonképpen csak lehetőség és nem végrehajtás, ez az újabb határozat is csupán papíron adott engedély, amelynek a valóságba való állíttatása zsidó erőfeszítések eredményességétől függ. A Palesztina-bizottság tulajdonképpen a számára adott lehetőségek közül a legkönnyebbeket választotta. Az UNO alapokmánya szerint a szervezet határozatait be nem tartó államokkal szemben büntető rendelkezések foganatosításának van helye. Ezt az UNO jelenleg nem tudja keresztül vinni. A felosztási döntés végrehajtásának másik módja nemzetközi hadsereg igénybevétele. Az UNO ennek megszervezésére is gyengének bizonyult. Maradt tehát a harmadik út: a zsidókra bízni saját sorsuk irányítását a nemzetközi elismerés flastromával.

Amerika válaszul

A nagyjelentőségű UNO-határozatot, a felosztási döntést azért nem lehetett mind a mai napig megvalósítani, mert az USA kormányja megelégedett egy politikai gesztussal tekintetűl UNO saavazással, melynek erejét az arabok felé azzal kívánja csökkenteni, hogy a rendelt végrehajtásához szükséges eszközöket nem bocsátja az Egyesült Nemzetek szervezetének rendelkezésére. A Palesztina-bizottság újabb döntésével kapcsolatban ismét felmerül a kérdés: hajlandó-e az USA az Egyesült Nemzetek szervezetét esetlegvőkép intézménnyé fejleszteni, vagy sem. A Palesztina-bizottság határozata ugyanis azt jelenti, hogy az UNO határozatát fegyveres zsidó hadsereg védheti, illetőleg valószínűsíthető, hogy a haderő fegyverek nélkül természetesen nem létezhetik. Anglia sietett bejelenteni, hogy a maga részéről nem járul hozzá május 15.-e előtt zsidó nemzetiség felállításához. Az UNO határozatok megközelítéskor zsidóbarátoknak mutatkozó Egyesült Államok külügyminisztere, Marshall tábornok pedig a sajtónak adott közlésében bejelentette, hogy a palesztinai fegyverszállításokkal kapcsolatban kiadott amerikai tilalmat nem kívánja felfüggeszteni. Ez a már kétes jellegűnek sem mondható „semlegesség” az UNO semmibevevését jelenti egyrészt, másrészt gyengítve a zsidó ellenállás lehetőségeit, erősíti az arab bandákat, amelynek a különböző államokban nemzetközi szerződéseken alapuló „törvényesen” küldött fegyverekből rendszeresen utánpótlást kapnak. Meltán

állapíthatja meg ezen a héten a Jewish Agency szövívője, hogy az amerikai State Department azon vezető funkcionáriusai, akik már az UNO döntés előtt is zsidóellenes magatartásukról voltak híresek, az UNO döntés következtében egyáltalában nem érezték magukat legyőzötteknek, hanem mindenáron — és úgy látszik, nem sikertelenül — arra törekednek, hogy az angol imperializmust felváltó amerikai imperializmus szolgálatában meggátolják az UNO határozat megvalósítását. A J. A. vezetőinek minden politikai erőfeszítése arra irányul, hogy az amerikai kormányt nyílt állásfoglalásra, illetőleg politikájának megváltoztatására bírja. Az Erec Jisraeltben tartozkodó Aba Hillel Silver ezért várattalanul visszautazott az Egyesült Államokba, az új politikai hadjárat irányítására. A Jewish Agencyt e munkájában különböző amerikai szervezetek támogatják. Az Amerikai Keresztények Palesztina-bizottsága a sajtóban közzétett egészoldalas felhívással fordult a kormánynak. A felhívás követeli, hogy a kormány küldjön

1. figyelmeztetést az arab államokhoz,
2. félreérthetetlenül világos deklarációt az angol kormánynak, felszólítva azt a Palesztinában állomásozó angol csapatok „semlegességének” megszüntetésére, a közbiztonság és az UNO határozat védelmére.
3. Tegyen a kormány intézkedéseket nemzetközi haderő felállítására a palesztinai zsidóság védelmében.
4. Szállítson azonnal hadi-

anyagot a Haganah-nak, az UNO felügyelettel.

Ezzel egyidejűleg megalakult Amerikában „A Zsidó Állam Fegyverzését Elősegítő Bizottság”, amely politikai eszközökkel kívánja kiharcolni az Egyesült Államok Uno-beli magatartásának gyakorlati megvalósítását és megakadályozni a mind nagyobb erejű szabotázs akció sikerét. A Jisuv azonban mind kevesebb re-

ményt fűz az amerikai kísérletezésekhez. Erec nem mondhat le az amerikai zsidóságról, de mindinkább kénytelen rábánni a valóságra: a USA kormánya semmilyen belső nyomásra sem akarja feladni általános ismert politikai irányát — még az amerikai zsidók kedvéért sem. Ezért erősödik a Jisuvban az a meggyőződés, hogy a Zsidó Állam — már megalakulásának pillanataiban sem engedheti meg magának a „semlegesség” bizonytalanságát, hanem a nagyhatalmak ellentéte nyomán lassan két táborra oszló világban az imperializmus ellen harcoló erők oldalán van a helye — és érdeke.

Az angol kormány és az Arab Liga

Az angol kormánynak arab hete volt. Recseg-ropop a közel-keleti angol építmény, új toldozásokra van szükség. Az angol kormánynak szerencsétlenségére azonban mindig olyan tárgyaló partnerekkel kell érintkeznie, akik indiszkréciót követnek el, mégpedig rendszerint a legrosszabb időpontban. Az Arab Liga egyik szövívője szervezete megerősödésének igazolására elárulta, hogy Anglia jelenlegi kormánya javaslatot fordult az Arab Lighoz, véd- és daesövetség megkötése tárgyában. A javaslat keretében Anglia vállalja az arab államok katonai egyesítését és az egységes működés megszervezését. Vajjon ki ellen szövetkeznek Anglia szívesen az osztályhelyzet szempontjából feduális, világnezetileg fasizta arab fejedelmekkel és banda vezérekkel? A Jisuv

már fel tudja mérni egy ilyen szövetség igazi indító okait és végzetes következményeit a Zsidó Államra. Anglia gyöngülésére és az Arab Liga erősödésére mutat az iraki szerződés kudarca, a transzjordániai kormány-delegáció londoni új követelésekkel megterhelt tárgyalása, az egyiptomi ellenállás stb. Nemzetközi megfigyelők szerint az arab államok megmerevedése Anglia irányában az USA politikájának eredménye és sikere; mert az új világpolitikai küzdelemben a piacokért és nyersanyagokért az USA Anglia eddigi helyét szeretné elfoglalni a Közel-Keleten. Ez viszont megmagyarázza az USA kormányának araboknak kedvező „semlegességét” a palesztinai zsidó fegyverszállítások és általában az UNO-határozatok végrehajtása körül.

NEW-YORKBAN 2 ÉVIG

egyfolytában órlási sikert aratott

A Hárca wus benkt

(AGGÓDÓ SZÍV) című 3 felvonásos zenés életkép

Budapestben folytatja

diadalutját a ZENEAKADÉMIA KAMARATERMÉBEN a közkedvelt

MISCHA BERNSTEIN és kiváló művészegyüttésének tolmácsolásában

Csupa eredeti jiddisch humor, dal, zene

Február 4-én, szerdán este 7 órakor, febr. 8-án, vasárnap délután 1/4 órakor és február 11-én, szerdán este 7 órakor, valamint minden hétfőn, kedden és szerdán

Figyelem! Február 9-én, hétfőn és febr. 10-én, kedden, technikai akadályok miatt nincs előadás

OKVETLENÜL NÉZZE MEG!

Szigoruan pontos kezdés! ★ Élmeny!

Várakozásteli csend Erec Jisraélben

A múlt hét végén befejeződött „a kibbutzok család”-jának első szakasza a Jeruzsálem melletti Kirjat Anavim ellen indított sikertelen arab támadással. Azóta viszonylagos esend van az országban. (Bár erről a napi sajtó nem közöl első oldalas, nagybetűs tudósításokat.) A Hagana kémelhárító szervezetének jelentése szerint azonban ez a esend csak lakurója újabb harcok előkészületeinek. Egyes vélemények szerint május 15.-ie után újabb harci hullám várható, mások az arabok általános Jeruzsálem elleni támadására számítanak. Ez utóbbi lehetőségére gondolva, a Hagana máris csapatösszevonásokat fogantatott Jeruzsálemben. A környező arab államokból általában tömegesen érkeznek fegyveres arab osztagok az angol katonaság szeme láttára. Hivatalosan elégtelennek mondották az angol hadierőt e beszűkült megakadályozására. Ezért a napokban elrendelték a transzjordániai határ lezárását. Aki azonban ismeri a vidéket, az tudja, hogy ilyen hivatalos utasítás egyáltalában nem akadályozza az éjszakai rejtett utakon folyó határátlépéseket. Az illegális arab bandák

nyíltan gyülekeznek az arab katonai központokban. Most Nablust építik ki a palesztinai arab hadierők irányító központjának. Az angol szervek és a bandák közti viszonyra jellemző, hogy az angol hírszolgálati irodák munkatársai egymásután küldik meg az angol sajtónak az arab katonai csoportokról készült felvételeiket. Így állt a fellelvő lencséje elé Kawakji Fawzi, az 1936-os zavargások hírhedt banda-vezére, egy másik kép „Zsidó convoy elleni támadás előtt” felirással egy csoport arab katonát mutat, amint a harci esemény előtt csoportkép készítésére sorakoznak fel; van olyan kép is, amelyet az ügyes újságíró harc közben vett fel. Mindez azt bizonyítja, hogy az angol hatóságok előtt egyáltalában nem ismeretlenek azok a szervek és személyek, amelyek a palesztinai zavargásokat előidézik, „semlegességük” azonban arra készíti őket, hogy az arabokat teljes fegyverrelben fegyverezzék, propaganda szerveik elkísérik őket az ütközetekbe, amelyek folyamán ha önmagát és a településeket védő Hagana katonát fognak el, úgy tiltott fegyverviselésért letartóztatják.

A Jisuv nyugodt és magabiztos.

A kétezer év óta galutban élő zsidóság még nehezen tud hozzászokni zsidó katonai jelentőségekhez. Nehezen érti meg, hogy héber nyelvű napiraporsók adják hírül a zsidó hadsereg hősi harcait, győzelmeit és szomorú veszteségeit. Még kevésbé érti meg a háborús külsőségek között Jisuv nyugalmát, fegyverrel és magabiztossággal. Azonban az újjáalakuló Zsidó Államban újjászülött zsidó nép él. Így aztán természetes, hogy a települések teljes Hagana beszerzése és kiképzése után a nemzeti hadsereg felállítására a nagy városokban megbízható mozgósítás (mégis még kényszerítő államhatalom és állami apparátus) teljes eredménnyel végződött. A 18 és 25 év között lévő mindkét neműi ifjúság 72%-a önkéntesen elegend lett a mozgósítási felszólításnak; a 28% nem jelentkezők vagy része pedig az fegyver és a Stern csoportban teljes szolgálatot. Ez a Jisuv elzántsággal fogadta a Hagana időnként komor hangú, de mindenkor a biztos jövő győzelmét jelző napiraporsóit. Az „Uj Élet”-hez beérkező levelek — olvasóktól, ismerősektől, rokonoktól — mind

egy új zsidó nép lelkét tükrözik. A Jisuv gondolkodására idézzük az alábbi levelet, amely egyszerű szavakkal, tárgyilagos józansággal ismerteti a való helyzetet és egyben megvilágítja mit értünk a Jisuv magabiztosságán. „Nálunk háború van, ebbe bele kell nyugodni. Az ereci zsidóság nem akarja és nem akarja ezt, de nem is fogunk győvén megfutamodni. Tudom, hogy az újságok számtalanul tudatják a nemzetiségek és támadások által okozott veszteségeket és a pogromokat, zsidómészárlásról és hasonló dolgokról, amikhez Európában hozzászoktunk. Az ereci zsidóság nagyszerűen ki van képezve, fel van szerelve, védekezésben és támadásban sokkal jobban megállja a helyét az araboknál. Az eddigi harcokban az arabok veszteségei tízszeresei voltak a mieinknek. Reméljük, hogy ennek következtében az arabok hamarosan kijönnek és felhagynak a hiábavolt zavargással. Legyetek tehát nyugodtak és töltsön el benneteket is a mi biztonságérzetünk, mert tudjuk, hogy minden megpróbáltatás elmúlik és rövidesen győztesen kerülünk ki ebből a küzdelemből.”

Az illegális bevándorlás új hulláma megindul

Cadogan angol megbízott bejelentése a szabad bevándorlási kikötő meglagadásáról, új, certifikát nélküli bevándorlási hullámot indított meg. A zsidó tömegek Palesztina-vágya első sorban az alija vágy erősségében mutatkozik. Biztos kikötőkben jelenleg nyolc számú hajó készülődik a február és március havi alija hullámok lebonyolítására. Ennek első jeleként Haifa előtt vasárnap este már meg is jelent egy kis hajó felkészülten 300 utassal. Az angol

tengerészeti hatóságok rendkívül zavarban voltak, mert a ciprusi tábor közeli kiürítésének következtében, nem tudták mit tegyenek az új olekkal. Végül mégis Ciprusra vitték őket, mert az aránylag kis számú új csoport még elhelyezhető volt a szigeten. Az angol hatóságok azonban teljesen táncstalanok a már előre jelzett többhez új bevándorló hajókkal szemben.

(GELLERT)

Felhívás

az 1948. évi pászkaszükséglet beszerzésére

Értesítjük t. Hittestvéreinket, tekintettel arra, hogy a jegyváltás a február havi jegyek egy részét még nem osztotta ki, a pászka előjegyzéseket

február 9-ig

meghosszabbítottuk.

Előjegyezni az alábbi helyeken lehet:

V. KERÜLET:
Csáky-utca 3.
Kiss József-utca 18/a.
Pannónia-utca 13. mézárászek.
VI. KERÜLET:
Eötvös-utca 6. mézárászek.
Hunyadi-tér 3.
Nagymező-utca 10.
VII. KERÜLET:
Bethlen-tér 2.
Dob-utca 108.
Gácsi-tér 11.
Garai-tér 12. mézárászek.
Garai-utca 46. mézárászek.
Izabella-tér 1.
Kazinczy-utca 4.
Klauzál-téri csarnok-mézárászek.
Klauzál-utca 33.

Sip-utca 4.
Sip-utca 12.
VIII. KERÜLET:
Déry-utca 1. mézárászek.
Kuv-utca 11.
Lujza-utca 11. mézárászek.
Nagyváros-utca 4.
Nagyváros-utca 21.
IX. KERÜLET:
Mátyás-utca 5. mézárászek.
Páva-utca 30.
XII. KERÜLET:
Dózsa György-ut 56.
XIV. KERÜLET:
Jávorka Ádám-utca 16.
(Béjárt a Lőrinc-ut felé.)

A pénztárak az aláhúzott helyeken naponta 9 óráig, a többi helyeken 9—1 és 3—5 óráig állnak a t. Hittestvéreink rendelkezésére.

Pászka csak kenyérjegy beszerzésével ellenében lehet kiadni és pedig 1 kg pászkához 1,00 kg kenyérjegyet megfelelő kenyérjegyszervény beszerzésével szükséges. Beszerzési helyek megfelelő arányban T jelzésű tengeri-szervény is. Önellátók 1 kg pászkához 1,20 kg lisztet tartoznak beszerzési helyre.

A pászka árát későbbi időpontban fogjuk megállapítani. Előreláthatólag 1 kg pászka 10.— forintba fog kerülni. Az előjegyzés alkalmával a kenyérjegyszervények beszerzési helyeivel egyidejűleg 6.— forintot fizetendő.

Ez évben pászka-darát is fogunk gyártani, amelyhez ugyancsak kenyérjegy beszerzésével szükséges. 1 kg pászkára 2.— forinttal kerül többé a pászkánál.

Tekintettel arra, hogy Jisraél a pászkához csak korlátozott mennyiségben áll rendelkezésünkre, ezért fenntartjuk magunknak a jogot, hogy amennyiben az előjegyzés határidejének lejártá előtt a rendelkezésünkre álló lisztmennyiség kimerülne, úgy az előjegyzést február 9 előtt be kell jelenteni.

Nyomatékosan felhívjuk t. Hittestvéreink figyelmét, hogy a pászkát csak azok részére tudjuk biztosítani, akik február 9-ig valamely pénztárunknál előjegyzést eszközölnek.

Budapest, 1948 január hó. 5708 Seval hó.

A Pesti Izraelita Hitközség Elöljárósága.

RÁDIÓ, PORSZIVÓ és villamossági cikkek
SZENCZERNÉL VI., Vörösmartv-utca 31 sz.

Mielőtt haját festeti vagy daueroltatja
RENCSZES
fodrász- és hajfestőmesternek VI.,
Cseugery-utca 84. Hajmunkák. Pedikűr.

SIRKÓ PFEIFER és HESZKI
Somogyi Béla-út 3/c.

Mártírok emlékművének avatása Szécsényben

Megható és az emberi szolidaritás ünnepe volt a szécsényi járáshoz elhurcolt, a munkaszolgálatban és deportációs hálózatokban elpusztított mintegy 400 ártatlan ember emlékművének avatása.

Az Országos Központi Iroda képviselőjében megjelent Schück Jenő főrabbi, szegedi tábori lelkész, reggeli istentiszteletével kezdődött a kegyelmes ünnepély, melyen a szécsényi zsidók teljes számmal vettek részt. A kormány részéről a miniszterelnök-képviselőjében dr. Bojta Béla államtitkár, a megye részéről dr. Házai László főispán volt jelen, képviseltették magukat az összes hitfelekezetek, testületek és pártok is.

A temetőben felállított emlékmű 4 oldalán honvédek, rendőrök és parasztok állnak díszőrséget. Dr. László Dániel hitközségi elnök megrázó értejt beszéde alatt hangos zokogással tört ki a fájdalom a megjelentekből. Ezután Schück Jenő főrabbi, táb. lelk. mondta el magasságról szóló beszédét. Lélekbenmarokló szavakkal emlékeztet meg a vértanúkról, majd a szeretet uralkodóan bekövetkezését eszelte.

Az egyházak képviselői együttérzésüknek adtak meleg szavakkal kifejezést, ami a jelen volt gyászolóknak szemmel láthatóan jólesett. Dr. Házai László főispán közvetlen és keresetlen szavakkal mutatott rá arra, hogy mindezért felelős az emberiség és annak a lelkiismeretére apellált. A megfőrtént tragédiát nem lehet és nem szabad elfelejteni, hanem idézni kell, hogy többé elő ne fordulhasson.

Dr. Bojta Béla államtitkár a megköszönésről beszélt, mert arra az ország felépítésében szükség van és a kölcsönös megbeszélésben építhetünk egy olyan országot, melyben a szeretet fog uralkodni.

A belügyminiszeri anyahitközség nevében dr. Güllér György hitközségi elnök, mint a volt gettónak az egyedül életben maradt férfitagja hívta sokakozóra a meghalognak. Szavai nyomán szem nem maradt szárazon. A salgótarjáni hitközség Bauman Ferenc utján adott kifejezést fájdalmas együttérzésének. A járási Nemzeti Bizottság nevében György Béla elnök, a MKP. nevében Horváth Ferenc titkár szólaltak fel. A Szociáldemokrata Párt megbízásából Márkus Lajos megyei titkár adott kifejezést együttérzésüknek és rámutatott arra, hogy az anyagiasságon épült orvület helyett az egymást segítő akarásan épült szeretet lesz csak képes olyan Magyarországot építeni, ahol az emberek közötti választások lecsökkentésével boldog hazát találhat minden dolgozó ember. A Kiszáda Párt nevében Sümegi

János beszélt. Végül Rosenberg Herman szentegyházi elnök szép szavak kíséretében vette át m. Tszeszo az emlékművet, majd Schück tábori lelkész felszólítására a gyászolók közös Kaddis imájával ért véget a megható ünnepség.

Zsidó élet Kaposváron

A kaposvári hitközség meghívására a Joint vidéki osztályának országos vezetője, dr. Ungár Béla tartott január 25-én Kaposváron, az ottani hitközség kultuszakosztálya rendezésében előadást. „Tegnap, ma, holnap” címmel látta fel dr. Ungár a zsidó közösség közelmúltbeli vékes mulasztásait, borzalmas sorsbeteljesedését előzőlő közönyét és részvétlenségét, de megjelölte egyben az utat is, a zsidó népi és polgári gondolatot, mely egyedül lesz képes elvezetni a sokat szenvedett népet nyugodtabb élete, boldogabb sorsa kiteljesedéséhez. Dr. Ungár szavai nyomán a hallgatóság előtt megélevenedtek a régi zsidó vallási és családi élet szépségei, meleg poézissal teli emlékei, kibontakoztak a zsidó élethelyzetparancsok feladatok és megvilágosodtak mindazon erkölcsi eszmények, melyeknek gyakorlati megvalósításán keresztül jut el a zsidó ember egy szelb, jobb, elviselhetőbb élet derűjéhez és nyugalomához.

A dr. Löwy László kultuszakosztályi elnök által bevezetett előadást a kaposváriak nevében dr. Krausz Henrik főrabbi és Antl Ödön hitközségi elnök köszönték meg az előadónak.

A kaposvári zsidó hitközség vezetősége egyébként mindent elkövet, hogy a családjában megmaradt vallásközösség keretét pozitívabb zsidó szellemmel, aktívabb zsidó érzésvilággal és gondolatvilággal telítse meg.

Ennek jegyében folytak le a hitközség összes január havi rendezvényei is. Január 11-én Gács Teri tartott előadást két érteit hangosítva beemulátásával, 13-án volt a Wiro alakuló ülése, dr. Armuth Sámuel elnök-elnök vezetésével, 18-án női összejövetelt tartottak és ugyanazon alkattal meg a Hapael Munkás Sportegylet is.

A gyülekezet újonnan megválasztott vezetősége, az anyagi újjáépítésen túl a zsidó szellemi és lelki megújulás vonalán akarja tovább vinni a hemes tradíciójú régi palinás vallásközösség életét és ennek megfelelően szeretettel támogat minden új helyzet teremtését, időparancsokat, vallási, kulturális és szociális intézményt, megnyitkozást.

GYENES ZOLTÁN

Ort. Izr. Hitközség VAMOSPÉRCSE,
Pályázatot hirdetünk
Schajhet állásra.

Fizetés meggyezés szerinti. Ajánlatokat postai úton kérjük.

A köztársaság ünnepe Budán

A demokratikus magyar köztársaság megalapításának második évfordulóját a Tizparancsolat szombatiján rendezett Öneg Sabbat keretében ünnepelte meg a Budai Hitközség. Az ünnepségen dr. Csobádi Samu elnökkel az élen a hitközség egész vezetősége részt vett. A Növegyelet Gubi Armén-elnök, a Menházegyesület Breszlauer László társelnök képviselte. A hitközség tanács-termet zsufolóság megülő kö-zönség lelkes hangulatban hal-gatta végig Nagy József szertartási előjárónak az évfor-duló jelentőségét méltató szavai-t.

Az Öneg Sabbat két előadásá-nak a tárgyát az halároztá meg, hogy a köztársaság ünne-pe a Tizparancsolat szombati-jára eset. A szertartási előjáró a Tóra és az alapvető emberi jogok-című előadásában bő sze-meivényekkel igazolta be, hogy a Tóra a világ legdemokra-tikusabb törvénykönyve, amely minden más törvénygyűjte-ménynél jobban védi a mun-kást, a nemzeti kisebbségeket és általában az ember elide-gnithetellen és természetes jo-gait.

Emberi jog -- emberi köte-lesség című előadásában a Tiz-parancsolat törvényeit magya-rázta dr. Klein Miklós rabbi, a Talmud és a legújabb kom-mentátorok között mindenkor megalátva azokat a legérdeke-selb és mindig újként ható szempontokat amelyek különö-sen alkalmasak voltak a hall-gatóság figyelmének állandó le-kötésére. Azokból a meleg sza-vakból, amelyekkel a szertar-tási előjáró a hosszú beteg-ségtől felépült rabbiát köszön-tötte, a hívek meleg szeretete esendült ki.

Sirota Sándor főkéntör mű-vészettől már sokszor méltatuk. A Tizparancsolatot adta elő igen mély áhítattal kelte.

Blum Simon templon-gond-nok nagy tetszéssel hallgatott szélesben felszólalásában mon-dott köszönetet a szép ünnep-ség három előadójának.

A legközelebbi Öneg Sabbat-t 1948. évi február hó 7-én, szombaton délután fél 5 óra-kor rendezik a Hf., Kunft Zsigmond-n. 49. szám alatti tanásteremben. A jelképes szeretetvendégséggel kapeso-latos összejövetelen dr. Roth Ernő rabbi-szeminariumi pro-fesszor az ősi héber jog aktuá-lis kérdéseiről. Ben Jisrael Chanán a K. K. L. főcsoport-jának fődélegátusa, pedig a Zsidó Állam abecéje címmel tart előadást.

Az orthodox árvaház alakuló közgyűlése

Vasárnap délelőtt tartotta meg az Orsz. Orth. Izr. Árvaház Egyesület alakuló közgyű-lését az Orth. Hitközség széka házában dísztermében. A rom-jából újjáépített, tágas dísz-terem már a gyűlés megnyitá-sa előtt megtelt érdeklődőkkel, amelyen az orthodoxia színe-java, de számos vendég is me-gjelent. Az orth. Központi Iro-dát és az orth. Hitközséget Kahan Frankl Samu elnök kép-viselte.

A közgyűlést dr. Stern Simon ügyvéd nyitotta meg. Megrázó szavakkal eszelte a magyar-oroszági maradványzsidóság hihe-tetlen erőfeszítéseit a barbár hordák által kirabolott, kifosztott, elpusztított karitatív in-tézményeinek, megszentségtelenített templomainak és teneztőinek, iskoláinak és egyéb gyermeknevelő és gyermekvé-delmi intézményeinek rendhe-hozalának érdekében. Egyedül az orthodox árvákért nem történt eddig semmi, holott kétségtelen, hogy ezeknek vallásos fel-nevelése az orthodox társada-lom legelőnyösebb, legszentebb és legsürgősebb feladata. Közö-sen mond Klein József vezér-igazgatónak, aki nagylelkű adománnyal lehetővé tette az in-tézmény életrehívását és fel-hívja a megjelenteket, hogy kö-vessék nemes példáját és adománnyozzon mindehki teherse-géhez képest a szent ügy szeretet-munkájának olárára.

Klein József vezérigazgató felszólalásában szerényen elhá-rítja magától a személyével kapcsolatban elhangzott közö-netet és dícsért jelzőket. Meg-győződése szerint ő nem tölt egyebet, mint hogy kötelességét teljesítette. De elhelyett elvárja minden jóérszű zsidó testvértől, hogy anyagi erejéhez ké-ppest, jó szívvel áldozzon a sze-rencsétlen árvák érdekében, akik nem tudnak kórni és kép-telenek önmagukról gondó-kozni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Paneth Izák rabbi részletesen ismertette az egye-sület egyik legfontosabb szer-vének, a Nevelésügyi Tanács-nak munkakörét és szervezését.

Heinrich Dező szakasz-on-ként olvasta fel az alapszabá-lyokat, s ezeknek egyhangu elfogadása után a tisztikar meg-sválasztása következett, amely-nek seregményét Korein Dező választási elnök hirdette ki. A közgyűlés az Árvaház Egyesü-let elnökévé egyhangu lelkesé- déssel Klein József vezérigaz-gatót választotta meg.

A pontos, meghízháló

„DAVAJ” BOY-vállalat
mindent elintézt. — (Éjjel-nappal)
Teher-taxival is.

Király-utca 21. Telefon: 226-893

Perzsaszönyegek
művészi javítását, mosását
szakszerűen vállalom.
PÉTER, Bajnok-u.30

MEGHÍVÓ

az „Áhász Reim“ Országos Fellebbező Szövetkezet 1948. évi február hó 10-én, kedden délután 3 óráig a pesti nr. hűtőközpont szakközpontjának disztermében (VII., Sip-utca 12. II. em. 13. szobában) 45-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgyszorokzat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egyesület 1943–1947. évi működéséről. 3. 1943–1947. évi számadás. 4. 1948. évi költségvetésről. 5. Szervezési bizottság választása. 6. Tiszteletdíj török választása. 7. Tiszteletdíj török választása. 8. Választási bizottság jelölése. 9. Elnöki zárás.

Budapest, 1948. február havában.
Budapest, 5708. Adar I.

Vajna József, elnök.

Dr. Fischer Benjámin,
főbbi, egyházi elnök.
Hüsch Alfréd titkár.

Kivonat az alapszabályokból: 10. és 13. paragrafus. Az egyesületi zárszámadás és költségvetésről bármely érdeklődő tag az egyesületi irodájában megtekintheti. Iradékat bármely tag tehet, de tartozik az a közgyűlés 3 nappal megelőzőleg az érdeklődő írásban közölni. 11. paragrafus: Ha az egyesületi közgyűlés a tagok hátrahagyott számban meg nem jelennek, akkor 14 napon belül a közgyűlést hívunk egybe, mely a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül határozatképes. Ezen új közgyűlésre 45-ik és hely pontos megjelölésével újabb értesítés küldünk.

Jó és olcsó

függönytartó

képek
nagy választékban.
Üveges munkát vállalkoz

Szécsényi

VII., Bethlen Gábor-utca 7. sz.
Telefon: 224-288.

Varrógépek

Ipari és háztartási célra. Kécsőznés, javítóműhely.

GYERMEKKOCSIK

nagy választékban, Rachtach.
Dohány-u. 68. Tel.: 222-687.

BOLDOG IS LEHET

MERT ÜZLET

ÜZEM, IRODA

HELYISÉGET

ÖNNEK IS SZEREZ

FEL LNER

SZT. ISTVÁN-KRT. 30.

Kivándorlók!

Használt és új

hajókofferok

és bőröndök

nagy választékban

WEIL Népszínház-26

Telefon hívó: 136-816

SZOMBATON ZARVA

ORTHODOX háztartásomban

főzni tudó nőt keresek. „Lehel bejáró is“ jelégére a kiadóba.

Munkát a munkaszolgálatosoknak!

Oroszországból hazatért testvéreink az alábbi foglalkozási ágakban keresnek elhelyezkedést: tisztviselő, kereskedősegéd, asztalos, bádógos, bűrdíszműves, cipész, fodrász lakatos, utazó, mészáros, kártyos, raktárnok, gazda, kirakatrendező, sofőr, dobgyári szabász, vegyész, nyomdász, gépészmérnök, malomszerelő, villanyszerelő, vízvezeték-szerelő, fogtechnikus, üveges, órák- és ékszerész, ügynök, villanyhegesztő, pénzbeszedő, korrepetitor, paplanos, kádár, kovács, alkalmi munkás, altiszt, fényképész, pék, látszerész, autókározzéria-kártyos, szövő, grafikus, gyógyszerész, üvegesítő, kozmetikus, aki a quare- és diathermia-kezeléshez ért, háztartási alkalmazott, faipari gépmunkás, szabász, eladónő.

Munkaszolgálatosok figyelem!

Budapestben állást nyerhet: műszaki rajzoló, kalapos, szerelő, aki a gáz-, víz- fűtőberendezéshez ért.

Vidéken állást nyerhet: kereskedősegéd (rövidáru-, vas-, vegyes- és divatáru szakma), utazó, üveges, szabó, bádógos és szerelő, tisztviselő, konfekciós szabó, órák, képfestő.

Minden munkalehetőséget jelentse a DEGOB információs osztályán, Bethlen-tér 2. szám, I. emelet 36.

„A Hárca wus benkt“

A Varsói Jiddis Színház Budapesti vendégszereplő társulata hétről-hétre átütő sikerrel folytatja előadásait a Zeneakadémia kamaratermében. E héten Mischa Bernstein és nagyszerű együttese ismét új darabbal lép a közönség elé. „A Hárca wus benkt“ (Aggódó szív) ez a háromfelvonásos zenés életkép, melyet New Yorkban két évig játszottak en suite, ismét alkalmat ad a kitűnő színészeknek kivételes tehetségük csillogtatására. Csupa mosoly és csupa könny ez a darab, mely bár erősen drámai hűltetésű, mégis bőségesen van fűszerezve eredeti zsidó humorral, énekkel, zenével. Alakjai a zsidó anya, a nagynapa és az elveszett gyermek, akik sok szenvedés után jutnak el a megnyugtató happy endhez.

A szereplőkről szólva legelőször Karola L. Hellerről kell megemlékeznünk, aki drámai erővel eleveníti meg a sokat szenvedett zsidó anya alakját. Harmadik felvonásbeli nagyjelenete Mischa Bernstein-nel a színjátszás magas iskolája. A darab elején sugárzó fiatalasszony, a harmadik felvonásban pedig, mely husz évvel később játszódik, megtört öregasszony. Maszkban, játékban és énekben tökéletes illúziót kelt.

Mischa Bernstein utólráhetetlen művészetét formálja meg szerepét. Van egy darab, melyben hat elveszett gyermekét siratja, ezt olyan átérzéssel énekli, hogy még a legkoményebb szívű néző szeméből is könnyeket esal. Susi Schaffer hálátlan szerepét is rokonszínvessé teszi. Sally Bernstein csupa humor, csupa tűz, maga az eleven élet, harmadik felvonásbeli kuplóját a közönség szünni nem akaró tapsal hódol.

norálta. Az öt éves kis Mirjam Bernstein az előadás egyik nagy meglepetése. Két felvonáson keresztül ugyiszóván állandóan a színpadon van, énekel, táncol, alakít s mindezt oly természetesen egyszerűséggel teszi, mintha nem is szerepet játszana. A komikus szerepét Max Furmanszky játssza, akinek nagy adag humora van és megvan az az előnye is, hogy énekelni is tud. De a többiek is Beczelel Pickel, Aron Neumann, Berec Teitelbaum, Frida Pernstein, Josef L. Deutsch és Vera Malek is mind a helyükön vannak. A függöny előtt Vera Klein mond magyar nyelven meglehetősen jól az anyáról. Minden egybevetve a Jiddis Színház legújabb darabja: „A Hárca wus benkt“ előadása díszére válna bármelyik fővárosi színházunknak is.

(KECSKEMÉTI)

TÖMEGFÜZÉSHEZ

Jóértő középkori zsidó szakácsnőt keres

Intézmény. Válaszokat „Sürgős“ jellegre a kiadóba.

Havi 1000 forintot fizetnénk

mondódságot és teljes elhárítást annak a zsidó családnak, aki egy 85 éves néniének állandó otthonát nyújtana. Ajánlatokat „Lehetőség Lipóvárosban“ jellegre az Új Élet kiadóhivatalába: Sip-utca 12.

KOSER SEL PESACH borokat legkiválóbb Mádi (Tokajhegy-alja) minőségben megfelelő hecschellel hordótételben, termelőiárban ajánlok: Benditz bortermelő, Mádi.

HIREK

— Dr. Földes István kitüntetése. A hivatalos lap vasárnapi száma közölte: „Az igazságügyminiszternek a miniszterelnök útján tett előterjesztésére dr. Földes István ügyvédnek, az Országos Ügyvédi Gyűlés és Nyugdíjintézet elnökének, érdemes és eredményes munkássága elismerésül a Magyar Köztársasági Érdemrend kitüntetését adományozom. Kelt Budapest, 1948. január 31. napján. Tildy Zoltán s. k., Dinnyés Lajos s. k.“

— A Magyarországi Izraeli Országos Irodája Intéző Bizottsága 1947. évi december hó 18-án hétfőre, bizottságot küldött ki a volt budapesti zsidó központi bizottságnak a deportálások ügyében tanúsított magatartásának, valamint a dr. Munkácsi Ernő ellen dr. Fisch Henrik által előadottak kivizsgálására. A bizottság megalakult s elnökévé dr. Földes Istvánt, a Pesti Izr. Hittközség elnökhelyettesét választotta meg. Ez a bizottság január 29-én nyilvános ülést tartott, amelyen dr. Fisch Henrik részletesen előterjesztette a bizottság indokait. A tárgyalást a bizottság február 5-én fogja folytatni, amikor is dr. Munkácsi Ernő fogja előterjeszteni álláspontját.

— Chamisa Aszar Bisevat ünnepély a Zsidó Leánygimnáziumban. Január 26-án, Szombat 15-én ünnepelte erci hangulatban a Leánygimnázium, az Ipari Leánykőreiskola és az Abonyi-utcai Általános Iskola Chamisa Aszar Bisevatot. Virágokkal feldíszített asztaloknál fogasztották a tanulók gyümölcsöt, közben pedig ismertették a nap jelentőségét. Ercben és a galutban. Egy másuttan hangzottak el a nappal kapcsolatos héber énekek, szavaltatok és talmudi mondások. Az ünnepély a tanulóifjúság részére színes, hangulatos élményt jelentett.

— A Szocialista-Gionisták (Ichud-Mapáj) Pártja legközelebbi összejövetelén a jelenleg Budapesten tartózkodó palesztinai mérnök, M. N. Noszin tart előadást. „Gazdasági és ipari lehetőségek a Zsidó Átlamban“ címmel. Közreműködik Karoly László kántor. Febr. 9. Fürst Sándor-u 21/b. d. u. 6 óra.)

— A Pesti Izr. Hittközség Belső Erzsébetvárosi Körzet vezetősége és hűlgybizottsága február hó 7-én, szombaton este fél 8 órakor a Pesti Chevra Kadisa disztermében (VII., Erzsébet-körut 26. sz.) Melavó de Malko vallási ünnepélyvel egybekötött halvacsoport rendez. Meghívóigénylés: VII., B. körzet, Erzsébet-körut 26. Telefon: 422-353.

SIRKÓ LÖWY-nél BUDÁN

II., Fő-utca 79 (Ganz-utcai vill. megállónál.) Leszállított árak!

— A WIZO február 12-én, csütörtök este fél 9 órakor a Kibucváház nagyszobájában (Vilma királyné-ut 35.) **Műsoros feketekabát estét** rendez, melyre vendégeket szeretettel vár. Közreműködnek: Kohn Mártonné, Mischa Bernstein és Pénges Gizella.

NEVELŐNÖKEI

(angol, francia, magyar) népművelés tanácskört adnak „Pedagógia” kiadványban. Eötvös-utca 41/b. Telef. 126-134. sz. sz. sz.

HÁZVEZETŐ 2 személyes orv. kóser háztartásba elhelyezkedhet. **ADLER JZDOR** Nógrádbercel. Erdők. Hód. Wálder Sándor Budapest. Klauzál-utca 17.

MAGÁNYSOHOZ, vagy kis családban, bérephor, jószolgálatos, musz. és vagy elhelyezkedne. „Egyedül, magányosan” jelígre a kiadóba.

MULONDEJÁRTU meba hirdetésbe becsatlalt körtkörü uriembernek a város szívében kiadó. „Központi Hét” jelígre a kiadóba.

Egyedülálló

férfi vidékre keres megbízható rendes, szorgalmas kóser háztartást. Cím a kiadóhivatalban.

FALUSI HÁZTARTÁS KERES önálló, megbízható háztartást. „Szerény igény” jelígre a kiadóba.

HEBER TALMUDKÖNYVEKET veszek. Rosenbaum Mór, VI. Csengery-u. 9. és Csáky-u. 3.

ANYATEJJEZEL KISEGÍTENEK fiatal csecsemőt. Cím a kiadóban.

Családtagként

szívesen látnék otthonomban val. orv. munkát 20 óráig. „Egyedül nem lehet élni”. Károlyi-utca 26. I. em. Aguda.

IDŐSEBB nő főzést vagy beteg-ápolást vállal. Schweitzer, Újpesti rakpart 6., III. em. 17.

NÉGYEDES szoborral rendelkező 27 éves nő könnyűen írói állást elvállal. „Szerény igény” jelígre a kiadóhivatalba.

Egyszobás komf. lakásom teljes berendezéssel **azonnal átadó.**

„Tizenhatezer” jelígre New-York hirdetőre, Erzsébet krt. 9.

BELVÁROSBAN működött női ruhá-szalon szabóné haza munkát és alkalmat a legújabb divat szerint váll. Jókai-utca 4. I. em. 16. Mayerné.

Szakképzett szobahatáró érem-gépet keresek. WEISS JÓSEF, Sátor-utcajé. Hódmező-utca 1 sz. sz.

Fiatal dolgozó házaspár keres fűrészhelyet. meba. Cím: Wéber Sándor, VII. László-utca 21. H. em. 33.

— A Budai Izraelita Halköz-ség kulturális osztályának cent-nárius előadásorozatát dr. Csobádi Samu hitközségi elnök 1948 február 1-én nyitotta meg a hitközség tanástermében. A cent-nárius évek meg-telelően dr. Zsoldos Jenő, a leánygimnázium igazgatója 1948 és a magyar zsidóság címmel tartott előadást. A ter-met zsúfolásig megtöltő közönség feszült érdeklődéssel hall-gatta a kiűnő előadó adatait, amelyek legnagyobb részben Zsoldos igazgató kutatásainak egyéni eredményei. Az előadás anyagát remélhetőleg rövidesen könyv alakban is megismeri-hetjük. A nagyszerű előadást Ascher Oszkár és Réti Katalin előadóművészek Petőfi szava-lalai követték. A két művész a budai közönség kedvencei közé tartozik és a közönség most is zajos tapsokkal fejezte ki elismerését. Farkas Sándor az Operaház tagja, Maró Péter operaházi karmester kísérelé-vel két dal adott elő nagy művészettel. A matiné Fischer Ödön kulturális előjáró lekés ünnepi szavaival ért véget.

A MOADON IVRIBEN (Anony Ján-os-u 20 sz.) szombaton, február 7-én délután 4 órakor előadást Ben Ami tart előadást: „Hátszón hátszón” címmel. Minden hátrul tudó előadó szeretettel várunk.

— Kulturdélután Szolnokon. A Magyar Cionista Szövetség Joint Csoportjának szolnoki kar-csa: körzete január 25-én nagyszerű kulturdélutánt ren-dezett a szolnoki hitközség kul-turtermében. Előadást tartott Gálos Henrik dr. a Magyar Cionista Szövetség Joint Cso-port elnöke, aki beszédében filozófiai alapokon nyugvó el-mefuttatásban ismertette a zsi-dó ember karakterét, a zsidó ember kötelességeit önmaga, jelene, jövője és Erec Jisráél irányában. A nagyhatású elő-adás után Róbert Mária előadó-művész meggrázó erővel adott elő különböző jelenetek a zsidó életből és történelemből. Spitzer Vilmos karcagi főként-jiddis dalokat adott elő ér-zéssel. Két chwera Vámos Ist-ván nagyhatású szerzeményeit adta elő. A szolnoki ifjuság énekkara ajkáról több ízben esendültek fel Erec vidám da-lai. Az ünnepséget dr. Singer Ödön szolnoki főrabbi záró-szavai fejezték be, aki megkö-szönte a budapesti vendégek-nek közreműködésüket és fel-hívta figyelmüket, hogy nem-s munkát végeznek, mert a kul-turát az ország minden gyűle-kezetébe elviszik és Cion szere-telét plántálják a szívébe.

— Köszönetnyilvánítás. Dr. Linhardt Alfréd, Bárdosné Linhardt Hilda és Szűcsné dr. Linhardt Melanie czuton mon-danak hálás köszönetet mind-azoknak, kik edesanyjuk el-hunyatkor részvételüket feje-zték ki.

— A Székesfehérvári Izr. Hitközség gazdag kulturális programja során február 1-én ismét budapesti előadókat lát-tott vendégül. Dr. Komlós Ottó főrabbi, szemináriumi előadó megnyitója után dr. Scheiber Sándor rabbiképző intézeti ta-nár, előadásában a zsidó nép-rajz világába vezetett el, nagy tudással megvilágítva az egyes hagyományok eredetét. Nemes Zoltán ercei, jiddis és klasz-szikus dalokat énekelt hatáso-san. A jószekerű és nagy tel-szést kívántott műsor Somogyi István hitközségi elnök záró-szavaival ért véget.

— Megalkult az Izraelita Négyelet Tánca. A Tatai Izr. Négyelet január 8-án tartotta meg újjalakuló gyűlését, amely-nen megválasztották a vezető-séget és a választmányt.

— Eljegyzés. Kaufmann Eszter Készvárdai és Frisch Hugó Békéscsaba jegyesek. (Mind-n külön értesítés helyett.)

— Adomány. Úrv. Neumann Vilmos-ne (Nénes) elhővása. A kiadvány N. N. 20 forintot küldött lapunk ut-án az Izr. Lelkeskedőnek.

— Emlékezzünk. Képes Ag-nos hajduszerbhezői kerámikus, rendkívül érdekes dombrmü-csoporthoz készített, amelynek „Emlékezzünk” címet adta. Egy falusi zsidó család 7 tagja hagyja el otthonát, hogy az is-mereken, vagy a megsemmisü-lés felé menjen. Az egész vidéki zsidóság tragédiáját szimboli-zálja ez a művészi elképzelésű munka, amely a zsidó közönség termében és a zsidó családok otthonában helyet kíván. A fia-lal művésznek saját élményének ad benne testet és ezért szól közvetlenül mindnyájunkhoz az „Emlékezzünk”. N. É.

— Előadás a Betárban. Hét-főn este, a Chevra Kadisa disztermében nagy tömeg gyűlt össze, hogy meghallgassa Czifron Sándornak a Betár ercei kiküldöttjének beszámolóját a most folyó palesztinai harcok-ról. Czifron Sándor előadás-ban kifejtette, hogy az angol imperializmus célja a Zsidó Állam megsemmisítése: a zsi-dóság célja, az eredmények megvédése, ha kell, fegyverrel, vérrel, áldozatok árán is.

— Schönau-Lager-ben (Leip-zig mellett) volt zsidó nőket felkérjük, hogy amennyiben Klemm Alfrédre (aki ott szá-kács volt), illetőleg antifasiszta magatartásáról tudomással bir-nak, azt az Országos Irodá-ban (Budapest, VII., Sip-u. 12. II. 39.) bejelenteni szíveskedje-nek.

VASS
házasságközvetítése
diszkrét és eredményes.
Vidékre is.
Wesslényl útvenhet.

Önálló
egzisztenciával
bíró, csinos, 38 éves asszony, intelligens iparos vagy tisztvi-selőfőrtet keres. „Közös erő-vel” jelígre a kiadóba.

Borotválkozzon
a valódi „HARAB” svájci
villanyborotvával

Vallási szempontból higgya alá nem esik Használati könyv, és kellemes. Kapcsoló jobb dr-gerékben, kékes és elektromos szálkákban. Ha valaki még nem kapta, egy forduljon a képviselőhez. Készlet és T. Budapest V. Sas-utca 11. Telefon: 180-499.

EGYEDÜLMARADT, 42 éves kereskedő BENŐSILNE budapesti vagy vidéki üzletke, eset-leg vendéglőbe, vagy gazdasá-gba, melynek vezetéséhez 30-35 ezerrel hozzájárulna. Választ „35 évesig” jelígre a kiadóba.

ÁLLÁSBAN lévő, 35 éves, ma-gas, jömegjelenésű férfi, jó ke-rekedelmi érzéssel megismer-tet, esetleg benősilne. Választ kérem „Havi 200” jelígre a kiadóba.

MEGNÖSÍTENEM egészste-m-csiával, társbérleti lakással bíró főcémet, ki jömegjelenésű, 38 éves, minden információt kibíró egyén. Választ kérem „Szép is legyen, jó is legyen” jelígre a kiadóba.

FÉRJHEZADNÁM 25 éves, csí-nos, musz. úrv. leányomat, 20.000 Ft., és egy család há-z hozománnyal, intelligens, jó-modu kereskedőhöz vagy ip-roshoz. „Neologok vagyunk” jelígre a kiadóba.

Nagyvállalat tisztviselője

havi 900 forint fizetéssel, be-rendezett lakással férjhezmenne 50 körüli uriemberhez. „Kelle-mes külsőjű” jelígre a kiadóba.

Amerikai újságíró feleségül venne 30 évnél nem idősebb, független hölgyet, ki szakmáját az Újhazában is folytathatná. „New York” jelígre a kiadóba.

Textilkereskedő özvegye

huszezer készpénzzel feleségül menne jólszituált, önálló keres-kezőhöz. „40-50-ig” jelígre a kiadóhivatalba.

Intelligens 40-es ur

ismeretséget keresem. „Házus-ság is lehetséges” jelígre a kiadóba.

Csinos

fiatal leányomat férj-hezadnám, szépen berendezett lakással, hozománnyal, kelen-gyével. „Vallásos 300” jelígre a kiadóba.

DAVIDOVICSNÉ

házaságközvetítő irodája
Erzsébet körút 35., III. 12. dől-
men 4-161, komoly, előkelő
megbízások.

KÖLCSONÓS MEGBECSÜLÉS
JELIGÉRE levél van a ki-
adóban.

**CSINOS, jójüvedelmű urinő, la-
kással, férjhezmenne intelligens,
finomlelkű, egzisztenciával bíró
ötvöses urhoz. „Kölcsönös
szimpátiából” jeligré Boroshoz,
Andrássy-ut 54.**

**FÉRJHEZMENNE 25 éves urle-
ány, egy helybeli cég vezető-
állításban levő tisztviselőnéje,
hozzáillő, intelligens uriember-
hez, ki megértő életlarsát ke-
res. „Közös munka” jeligré a ki-
adóba.**

**JÓJÜVEDELMŰ állásban levő,
szép otthonnal bíró, egyedül-
maradt, kedves, csinos özvegy-
asszony, szerető, jó felesége
lenne 50-60-as, dolgozó uri-
embernek. Lehet nyugdíjas is.
„Jó házlusszony” jeligré a ki-
adóba.**

A HAPOEL M. S. E. hírel

Nagy szenzáció volt Debrecenben, 2-án, hétfőn, a HAPOEL öklívívóinak első szereplése a többszörös bajnok debreceni MÁV-KASE ellen. A küzdelem a debreceni Arany Dika díszteremben folyt le több ezer néző előtt. Közöttük a debreceni HAPOEL ezer főre felváltó lelkes, szurkoló ládája. Az öklívívó viadalt a többszörös bajnok MÁV-KASE 11:5 arányban nyerte meg. Az első körben nyílváosan szereplő HAPOEL csapata ellen. A vereség dacára a HAPOEL Debrecenben úgy a saját szurkolói előtt, mint a többi sportbarát közönsége előtt szép, erkölcsi sikert aratott. A HAPOEL öklívívóinak debreceni szereplése hatalmas lendületet adott az öklívívóban levő debreceni HAPOEL munkájához, valamint a budapesti öklívívók szakosztályának.

Uszás. Uszázszakosztályunk kiépítése hatalmas iramban folyik. Tréningséket kedden és pénteken este 7-8 óráig tartunk a magistralis fedettuszdóban.

Futball. Futball-szakosztályunk lelkesen készül a tavaszi idényre. Tornament, edzéseinken, melyeket kedden és csütörtökön este 7-9-ig tartunk a Széktető, 8-10 szám alatti tornateremben szívesen látjuk senior, ifjúsági és kelyőfutballisták jelentkezését.

Ping-pong. A Budapesti HAPOEL asztali tenisz szakosztálya, miután sikeresen befejezték bajnokiságuk első fordulóját február 8-án, vasárnap, barátságos visszavágó mérkőzést játszottak a győri HAPOEL asztali tenisz csapata ellen.

Atléтика. Felkérjük aktívuló tagjainkat, hogy a mezőli edzések megalapozása miatt jelentkezzenek Páncs szakszervezeténél, Sas-ut. 11. Rak-
tár.

Schulz Jenő cég

órák-ékszerész (órájavítás)
VII. Wessely-ut 9., a régi házban

Gergely Miklós

aranyműves és ékszerész
VÉTELEI Tel.: 422-345. ELADÁS!

Akik jelígés hirdetésekre

között válaszaikat személyesen hozzák be a kiadóhivatalba, leveleiket a hivatal ajtaján felszerelt levélszekrénybe is bedobhatják.

ZSIDÓ UNIKOROK legmeghízhatóbb
házaságközvetítője
GOLDNÉ
VII. Alsóerdővár 8 (sz. 2)
Telefon: 221-349

Amerikában
élő hugomnak

aki tavasszal megjön és férjét akar
vinni magával, keresek 55 évűl 60
évesig jómegjelenésű, jóbízottat ur-
ember, iparos is lehet. „Ékszerész
szakmából előnyben” jeligré a ki-
adóhivatalba.

Két kislányom-
mal egyedül
maradtam

43 éves, nagyközségben élő, berende-
zett 7 szobás, saját tulajdonú képező,
szolidan vezetett jómegjelenésű szálloda-
vendéglőm van. Férjét keresek olyan
45-50 éves, kulturált férfi személy-
ben, aki megfelelő belső tartalommal
is rendelkezik s aki kislányaimnak
szerető apja is tudna lenni. Jeligré:
„Új otthon 43” a kiadóba.

42 éves
csinos hugomnak

aki elsőrangú házasasszony
férjét keresek
jómegjelenésű, komoly egzisztenciával
50-60 55 k. Szép berendezett lakása
30.000 forint készpénze van. „Gyermek
nem akadály” jeligré a kiadóba.

20 ÉVES intelligens iparos fiatal-
ember

benősülne

üzembe vagy üzletbe, hogy képességeit
kihasználhassa azután, akár szoci. „Ide-
lista” jeligré New-York hirdetőbe,
Erzsébet körút 9.

Férjhezadnám hugomat

intellektuel uriemberhez száz-
ezer készpénzzel. Estelleg benő-
sülés. „Középkorú” jeligré a ki-
adóba.

NÉMI készpénzzel rendelkező
magános, egyszerű, szolid, há-
zias, különváltan élő asszony
vagyok. Házaság céljából meg-
ismerkednék 50-60 év körüli
önálló iparos vagy kereskedő-
vel. Leveleket „Jó feleség 650”
jeligré az Új Élet kiadóhivatal-
ához kérem.

**Férjhezmenne 34 éves, barna,
csinos musz. özvegye**

Hozományom van, szép laká-
som, tízéves kislányomnak apu-
kát szeretnék. Korrekt gondol-
kozásu, finomlelkű férjét ke-
res. „Biztos megélhetés” jel-
igré a kiadóba.

**PRIVÁT SADCHEN címét kü-
zölje sürgősen a kiadóba. „Jól
fizetem” jeligré.**

Társaságbeill legdiszkréttebb házaság-
közvetítő, **Doktorné**
Király-ut. 67. I. 3. Telefon: 421-930

Megismerkednék

35-45 közötti jómegjelenésű, kereske-
delmileg képzett urral, ki Budapest
egyik legforgalmasabb helyén lévő
üzletében
benősülhet

Közelítően csinos 33 éves Musz öz-
vegy vagyok, kis kislányom van.
„Információt kibíró” jeligré a kiadó-
hivatalba.

VIDÉKI városból telkerült, minden
információt bíró

56 éves kereskedő

benősülne intelligens nő üzletbe, ahol
megbízható tevékenységet fejthetne ki.
„Bármilyen szakma” jeligré.

KOMOLY, vallásos, intelligens, finom-
lelkű
dolgozó urilány

keresi élettársát. Nem annyira anya-
giakra, mint megértő feleségre, mel-
egyszerű életre vágyó szombatitartó
urak irigának 30-44-ig. „Vidékre is
megyek” jeligré.

Keresem, házasság
céljából

art a jómegjelenésű, biztos egzisztén-
ciával rendelkező ötven év körüli igazi
embert, kinek nem minden a vagyon,
aki egygyedülálló kékással rendelkező
dolgozó, igazi asszonyunk, ki nem
bája önként, célját életének, vissza-
adná önként. „S. O. S.” jeligré a ki-
adóba.

45 éves egyedül-
maradt árus

házaság céljából megismer-
kednék élelmes kereskedő asz-
szonnyal. „Szimpátia 50” jel-
igré a kiadóba.

Férjhez adnám, csinos
szőke hugomat

30-40 éves jobb
iparoshoz, önállóításhoz hozzáne-
lem. „Nőlközök előnyben” jeligré a
Leopold hirdetőbe, Teréz-körút 3. sz.

26 éves érettségizett

fiatalnember, ki jelenleg vidéken gaz-
dálkodik, ismerettség hányában ezután
keresi 19-21 éves jómegjelenésű ur-
iány ismerettségét házaság céljából.
Leveleket „Szép fiatal élet” jeligré a ki-
adóhivatalba.

46 ÉVES, középmagas, csinosnak mon-
dott asszony vagyok, Köruton jófor-
galmu női divatruha üzletm és két
szobás elegánsan berendezett lakásom
van.

Keresek házasság
céljából

jóízűtűtűt férfi 50 évig, ki segít
társam lenne. „Körut” jeligré a ki-
adóhivatalba.

A zsinagóga naptára

Február 5, csütörtök: Sevat
25, péntek: 26, szombat: 27 (uj-
holdhirdetés), vasárnap: 28,
hétfő: 29, kedd: 30 (Ujhold
első napja), szerda: Adar 1
(Ujhold második napja), csü-
törtök: 2.

Szombaton, február 7-én het-
száz: Mispótim, háftóra: Jé-
remiás XXXIV, 8-22 és
XXXIII, 25-26.

Imaidők:

Ima- házak	Pén- tek	Szombat					Hétköz- nap	
		reggel	é	é	este	szombat	reggel	este
Dohány	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Rumbach	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Bethlen	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Csáky	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Dózsa	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Nagyfuv.	3/45	8/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Páva	3/45	9/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Zugló	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Fiúvárh.	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15
Leányvárh.	3/45	7/10	10/15	5/16	7/15	7/15	7/15	7/15

Péntek esti gyertyagyújtás:
4 óra 40 perckor.

Budai Isteniszteletek.

Február 6-án, pénteken este 5
órákor; február 7-én, szomba-
ton délelőtti 1/21 órákor; feb-
ruár 7-én, szombaton délelőtti
4 órákor Oneg Sabbat a III.,
Kunfi Zsigmond-utca 49 szám
alatti tanácsteremben. A II.,
Toroczkó-utca 6/b szám alatti
imaházban szombaton reggel
1/29 órákor. Hétköznap reggel
1/8 órákor (Tóráolvasó nap-
ok 7 órákor). — Istenisztele-
tek helye: III., Kunfi Zsigmond
utca 49; XI., Bocskay-ut 37; II.,
Toroczkó-utca 6/b és péntek-
esténként II., Fő-ut. 12 sz. a.

Óbudai isteniszteletek kez-
dele a Lajos-utcai templomban:
péntek este 5, szombaton dél-
előtti 9 órákor

A Zsidó muzeum a téli
hónapok alatt zárva

UJ ÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VII., Sip-ut 12. — Telefon: 423-930

Kiadótulajdonos:

A MAGYARORSZÁGI ISZRAELITAE
ORSZÁGOS IRODÁJA

Feladó szerkesztő és feladó kiadó:
ROOZ REZSŐ

Beküldött kéziratokat nem őri-
zunk meg a visszaküldésükre
nem vállalkozunk.

Előfizetési díjak: egész évre
48 Ft, félre 24 Ft, negyed-
évre 12 Ft. Takarékpénztári
csékk számla száma: 26.200.

Nyomatott a Globus nyomdai mű-
tészeti körkörösgepein.
Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Fel. nyomdavezető: Margittay Antal